

AZ
ERDÉLYI R. KATH. STATUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

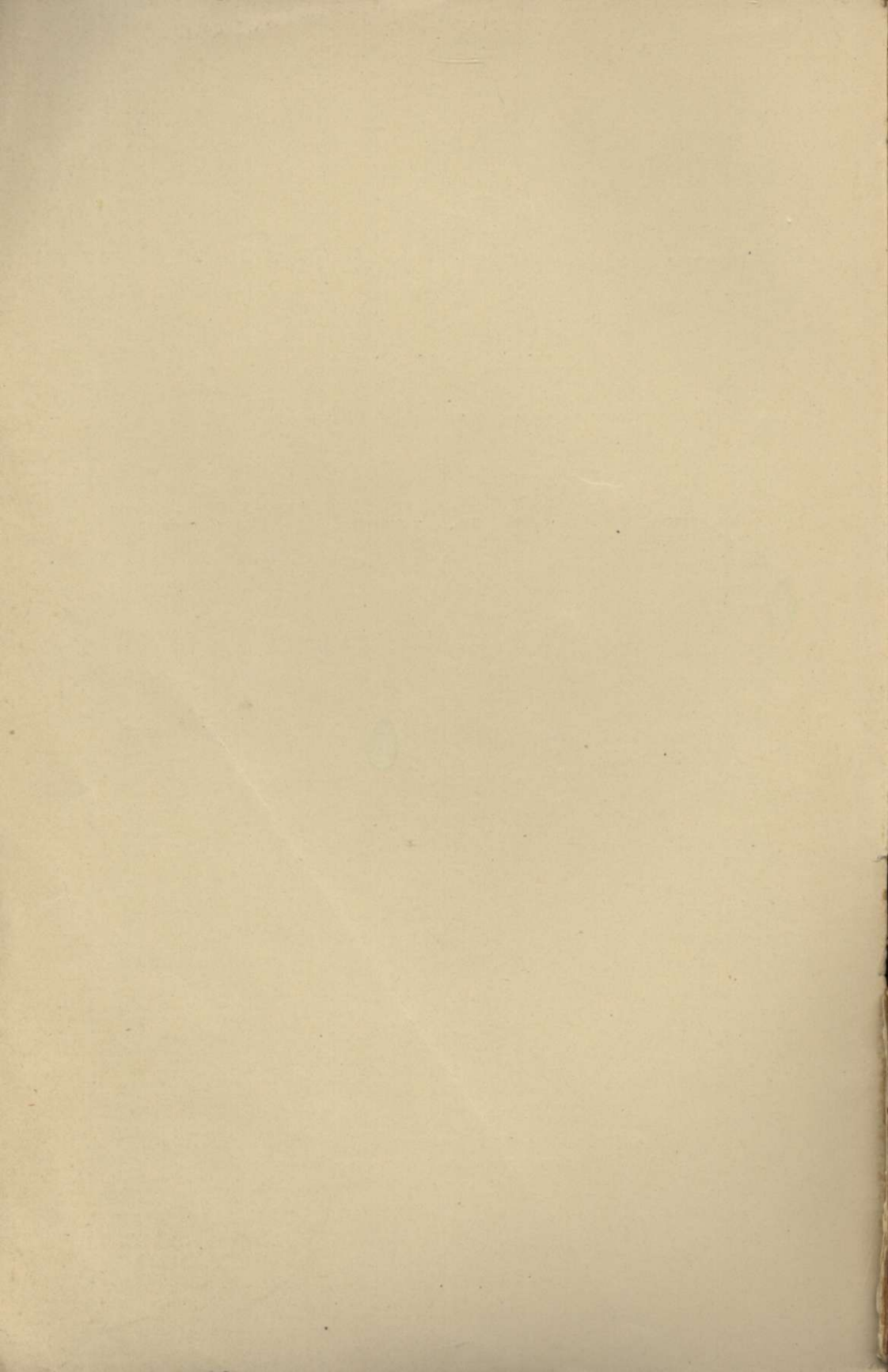
AZ 1907,1908. TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA:
SOÓ GÁSPÁR
IGAZGATÓ.

SZÉKELYUDVARHELYT
NYOMATOTT BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1908.

AZ
ERDÉLYI R. KATH. STATUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1907/1908. TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA:
SOÓ GÁSPÁR
IGAZGATÓ.

SZÉKELYUDVARHELYT
NYOMATOTT BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1908.

42904

Adatok a főgimnázium történetéhez az 1907—8. tanévben.

1. **Személyi ügyek.** A főtanhatóság *Antal Áron* h. tanárt a kézdivásárhelyi róm. kath. főgimnáziumhoz áthelyezvén, helyére *Frölich Ottó* h. tanárt helyezte ide Kézdivásárhelyről, *Jánosy Béla* tanárjelöltet tornatanárnak nevezte ki ideiglenes minőségben, *Varga Sándor* hittanárt a nmlgu vallás- és közoktatásügyi miniszter úr nyugdíjazván, helyére *Szabó János* hittanárt rendelte ide a főtanhatóság a csiksomlyói főgimnáziumtól, *Soó Gáspár* igazgatónak megengedte 4155—1907. püsp. sz. alatt, hogy az udvarhely-megyei takarékpénztár igazgatóságának tagja maradhasson.

2. **Az iskolai év tartama.** A tanártestület alakuló értekezletét 1907. évi VIII. 28-ikán tartotta meg; a pótló-, javító- és felvételi vizsgálatok VIII. 30. és 31-ikén és IX. 1—5-ig folytak le, az ifjuság beírása VII. 1—5 és IX. 2—4. napjain történt. Az iskolai év IX. 5-ikén ünnepélyes »Veni Sancte«-val és a fegyelmi szabályok felolvasásával kezdődött s VI. 29-ikén zárattott be.

3. **Tanári tanácskozások.** A tanártestület rendes tanácskozásait a »Rendtartás«-ban meghatározott időben, rendkívüli tanácskozásait szükség szerint tartotta meg; amazokon a tanításra, nevelésre és fegyelmezésre s az intézet egyéb ügyeire vonatkozó dolgokat intézett el, emezeken pedig felmerült konkrét eseteket tárgyalt és javaslatokat tett.

4. **Igazgatói látogatások.** Igazgató az év folyamán minden tanár előadását ismételten meghallgatta, a tanulók előmeneteléről

és viseletéről, puhatólozott s ahol intézkedés szükségessége fordult elő, azt megtette; az írásbeli dolgozatokat átnézte és ellenjegyezte, a tanulmányi és fegyelmi naplókat többször betekintette.

5. Főtanhatósági látogatások. *Kuncz Elek* tank. kir. főigazgató úr XI. 9., 10., 11. és 12. napjain tartotta hivatalos látogatását és látogatásának eredményét XI. 12-ikén tartott gyűlésen közölte a tanártestülettel.

Székhelyi *Gr. Majláth Gusztáv Károly* dr. erdélyi püspök úr ő nmlga X. 21. és 22-ikén látogatta meg az intézetet, *Pál István* apát-referens úr IV. 27—30. napján tartotta meg hivatalos látogatását és IV. 30-ikán értekezletet is tartott a tanártestülettel.

A szóbeli érettségi vizsgálatok VI. 1., 2., 3. és 4. napján folytak le *Kuncz Elek* tank. kir. főigazgató úr elnöklete alatt; az erd. róm. kath. status képviselője *Gr. Mikes János* főesperes úr volt.

6. Tanulmányi állapot. A főgimnázium az erd. róm. kath. státus által elfogadott országos tantervhez alkalmazkodott s a tanártestület a nmlgu vall. és közoktatásügyi miniszterium által kiadott utasításokat követte. A rendkívüli tárgyak közül az éneket, zenét, szabadkézi rajzot és az egészségtant tanulták, mintázásra néhányan a helybeli kő- és agyagipari szakiskolába jártak be hetenként egyszer. — A tanítás nem egy folytában, hanem naponként délelőtt és délután történt.

7. Valláserkölcsi állapot. A róm. kath. ifjuság a tanév kezdetétől Szent Imre napjáig naponként, a téli időszakban vasár- és ünnepnapokon, IV. 23-tól kezdve ismét naponként hallgatott szentmisét. Vasárnapokon 8 órákor volt csendes mise és utána szent beszéd, ünnepnapokon pedig 10 órákor volt nagymise. A templomba az ifjuságot hétköznapi napokon, valamint vasár és ünnepnapokon, ugyszintén körmeneteken, az igazgató élén a teljes számban megjelent tanári kar vezette. A tanév folyamán az ifjuság 4-szer végzett közös szent gyónást és áldozást. 1907. szeptember 16-án, decz. 14. és 15-én, valamint 1908. márcz. 31. és ápril 1-én és jun. 17-én, a tanév méltó befejezéseül. Örvendetes jelenség, hogy az 1906. év december 8-án új életre ébredt Mária-Congregatio ez évben is szépen virágzott. 1907. október 20-án a kegyelmes főpásztor, *Majláth G. Károly* püspök úr őnagyméltósága 9

uj tagot vett fel a Mária-Congregatio-ba. A leventék lelkében örökre emlékezetes marad ez a nap, mert a kegyelmes főpásztor, aki gyöngélgéde ellenére is megjelent közöttünk, krisztusi szeretetével mindenkit lebilincsel, lelkes szavaival pedig kitartó munkásságra, a levante kötelességek odaadó és lelkiismeretes teljesítésére indított. Ez alkalommal az ünnepi szent beszédet Fejér Gerő gyulafehérvári hittanár mondta, melyben rámutatva társadalmi életünk sebeire, a Mária-Congregatiókra várakozó nagy feladatokat fejtegette. Szavai nem hangzottak el hiába, mert a kongregánisták ezen időtől, a kötelességek teljesítésében s főleg a gyakori szent gyónás és áldozás elvégzésében fáradhatatlanul buzgólkodtak. Közülük többen naponként egyesültek az Ur Jézussal, sőt a Mária-Congregatioval semmi kapcsolatban sem álló ifjak is jelentékeny számban végeztek szent gyónást és áldozást. Az elismerés mindezekért első sorban gróf Mikes főesperes-plebános urat illeti, ki a jelen isk. évben is szakadatlanul munkálkodott a Congregatio felvirágoztatásán s a Mária-Társulatnak ugy anyagiakban, mint szellemeikben segítségére volt. A Congregatio jelenlegi tisztviselői a következők:

Praeses: Szabó János hittanár.

Praef. és sacr. László Pál VII. oszt. tanuló.

I. assistens: Csató Sándor VI. oszt. tanuló.

II. » Fülöp István VI. oszt. tanuló.

Consultorok: Prongrácz Tamás, Simó László, Soó László, Szabó János VI., Elczner Sándor V. oszt. tanulók.

Lector és exactor: Ágotha Endre VII. oszt. tanuló.

Janitor: László Árpád VI. oszt. tanuló.

Bibliothecarus és sacristarius: Tankó Vilmos V. oszt. tanuló.

Püspök úr ő nagyméltóságának intézkedése folytán III. 28. IV. 1-ig az ifjuság a tanártestülettel egyetemben a husvéti szentgyakorlatokon vett részt. Ezeket a szentgyakorlatokat a IV—VIII. o. tanulóknak P. Varga István jezsuita atya, az I—III. o. növendékeknek pedig Oláh Dániel kadicfalvi plebános tartották a következő sorrenddel:

Márczius 28-ikán.

Este 5 órakor ünnepélyes »Veni Sancte«, bevezető szent beszéd; letenyé Jézus szent szivéről; áldás.

Márczius 29. és 30-ikán.

- D. e. $\frac{1}{2}$ órákor szent mise, utána első szent beszéd ;
 D. e. $10\frac{1}{2}$ órákor második szent beszéd ;
 D. u. $2\frac{1}{2}$ órákor harmadik szent beszéd ;
 D. u. 5 órákor negyedik szent beszéd ; lorettói litania, áldás.

Márczius 31-ikén.

- Délelőtt úgy, mint az előző napokon.
 D. u. $\frac{1}{2}$ órákor szent beszéd, előkészület a szent gyónásra. 3 órától estig szent gyónás.

Április 1-én.

- D. e. $\frac{1}{2}$ órákor rövid szent beszéd.
 D. e. 8 órákor szent mise, közös szent áldozás, bucsu-imák. »Te Deum laudamus«.

Jegyzet. a) Minden egyes szent beszéd előtt »Keresztények sirjatok« s a szent beszéd után »A keresztfához megyek« kezdetű énekből 2 strófa. b) Minden szent beszédet megelőzőleg $\frac{1}{4}$ órán át olvasás valamely épületes könyvből.

Intelmek a lelkigyakorlatok idejére.

I.

A lelkigyakorlatok számára kitűzött napok nem szünnapok, hanem a bűnbánat, megbánás és komoly megfontolás ideje, azért a tanulók, mint jó katolikus ifjakhoz illik, lelki üdvök komoly munkálására fordítsák azokat.

II.

Tartózkodjanak az összejövetelektől, nehogy egymást háborgassák, ugyszintén a lármás társalgástól, sőt inkább, ha körülményeik engedik, még a hiába való beszélgetésektől is ; látogassák a legméltóságosabb oltári szentséget a templomban, mely egész nap nyitva áll ; olvassanak jámbor lelki könyveket ; foglalozzanak tanulmányaikkal és leckéikkel.

III.

Az elmélkedéseket ne csak figyelemmel kísérik, hanem napközben is gondolkodjanak azok fölött, s általában törekedjenek hitünk szent igazságaiba úgy behatolni, hogy azok által meghatva, a jóban és erényben előhaladást tegyenek.

IV.

Minden elmélkedés után rövid ideig (3—4 perczig) gondolják újra át a hallottakat ; irjanak fel néhány jó gondolatot későbbi időkre és jegyezzék fel jó feltételeiket is.

V.

Készüljenek lassanként a szent gyónásra s nagyon ajánlatos, hogy egy évről, avagy hosszabb vagy rövidebb időről általános gyónást végezzenek.

VI.

Vizsgálják meg magukat főbb hibáik és hajlandóságaik tekintetében s gondolkodjanak a fölött, hogyan küzdhetnek legsikeresebben azok ellen

VII.

Igyekezzenek naponként elmondani a szent olvasót és gyakoroljanak ezen nehány nap alatt több hasonló áhitatot.

A nem róm. kath. vallású tanulók saját felekezetük lelkészétől nyertek oktatást a m. kir. állami főreáliskola épületében s ugyanazok vezetése és örökődése alatt teljesítették egyéb vallási kötelezettségeiket is, kivéve a ref. vallású tanulókat, kik a helybeli ref. kollegiumban tanulták a hittant s viszont az ide és az áll. főreáliskolába járó róm. kath. vallású tanulók intézetünkbe jártak hitoktatásra.

8. Fegyelmi állapot. A tanulóifjuság magaviselete általában megfelelő volt, de a fegyelmezésben akadályok mutatkoztak amiatt, hogy némely szülők és szállásadók az intézet rendjét és kívánalmait nem veszik figyelembe, mellőzik s több szabadságot adnak a gyermekeknek, mint amennyi kívánatos és megengedhető a komoly és jószándéku törekvés s egészségük szempontjából is. Mindamellet mégis reméljük, hogy jószándéku törekvéseinket siker fogja kísérni; megérteneink minket, tanácsainkat megfontolják s a rend és fegyelem megtartásában segítő társaink lesznek jövőben azok is.

9. Egészségi állapot. Az egészségi állapot nem mondható kedvezőnek. A tanároknál is tösb betegségi eset fordult elő, a tanulóknál azonban a hasihagymáz sok aggodalomra adott okot. Többen heteken keresztül feküdtek s még a javulás után is jóideig munkára képtelenek voltak. Egy IV. osztályos tanuló a súlyos betegségnek áldozatául is esett. Ettől eltekintve is több betegségi eset fordult elő s ez a tanulmányi előhaladást károsan befolyásolta.

Az ifjuságnál szokásos szemvizsgálatot *Imreh* Domokos dr. intézeti orvos, egészségtanár IX. 13 és 22-ikén tartotta meg. X.

10, 11 és 12-ikén megvizsgálta az ifjúságot más szempontból is, hogy az egyeseket szükség szerint tanácscsal elláthassa s az egészséges fejlődést biztosítsa vagy legalább a káros befolyástól óvja.

10. Iskolai ünnepek. A tanártestület és ifjúság a következő napokat ülte meg, mint iskolai ünnepeket: X. 4, XI. 5, XI. 19, III. 15; ünnepélyeket tartott, XI. 5, XI. 19 és III. 15. ünnepélyeken a közönség is résztvett s élénk érdeklődésével jutalmazta az ifjúságot.

11. Osztály vizsgálatok. A VIII. osztály osztályvizsgálata május 7. és 8. napjain folyt le, a hittani vizsgálat, melyen gróf *Mikes* János főesperes plebános püspöki biztos elnökölt, május 11-ikén volt. A többi osztály osztályvizsgálata június hó 15—23. napjain tartatott meg.

12. Az ifjúsági »Baróthi Szabó Dávid Önképzőkör« az 1907—1908. tanévben a 34. évbe lépett. Vezetője Szemlér Ferencz főgimn. tanár volt. Az 1907. szeptember hó 15-én tartott alakuló gyűlésen a tiszviselőket választották meg. Márton János VIII. o. t. lett az önképzőkör elnöke. Alelnök: Ráduly István VIII. o. t., főjegyző: Salati Ferencz VII. o. t., ellenőr: Borsos József VIII. o. t., pénztáros: Mártini Géza VIII. o. t., könyvtáros: Gaál Gedeon, VII. o. t., aljegyzők: Jovián Antal és László Pál VII. o. tanulók. A bíráló testület tagjai a következők lettek: főszerkesztő: Márton János VIII. o. t., szerkesztők: Embery Kálmán, Gaál Alajos és Gaál Gedeon VII. o. tanulók; helyettes szerkesztők: Lakatos Menyhárt VIII. o. t. és Sebestyén Dénes VII. o. t.

A kör tagjainak száma 124 volt; ezek közül 68 rendes és 56 hallgató tag.

Tartott 10 rendes, 2 rendkívüli és 2 diszgyűlést. A rendes gyűlések tárgya: szabadelőadás, szavalat, vitatkozás, ének és zene. Valamennyit két vagy több tag szokta megírni.

Az önképzőkör tagjai tehetségüket irodalmi téren is érvényesíthették. Az idén beérkezett 86 munka; próza: 33, vers: 37, prózai fordítás (németből): 3; verses fordítás (németből): 2; szatíra: 2; epigramma: 9. A bíráló testület ezekből elfogadott 33 munkát. Az elfogadott munkák az »Ébredés« c. lapban jelentek meg.

Az év folyamán elhangzott 22 szavalat. Ezekből dicséretesen sikerült: 3, sikerült: 5, kevésbé sikerült: 9 és nem sikerült: 5; szabadelőadás volt 6; ezekből dicséretesen sikerült: 1, sikerült: 2, kevésbé sikerült: 1 és nem sikerült: 2; ének volt egy duett és egy kvártett, mind a kettő dicséretesen sikerült; zene: 3, dicséretesen sikerült: 2 és kevésbé sikerült: 1; monolog: 1, dicséretesen sikerült.

Az önképzőkör saját pénztárából három pályadíjat tűzött ki; az elsőt (20 kor.) Márton János VIII. o. t. »Kerényi Frigyes élete és költészete« cz. munkájával nyerte el, a másodikat (15 kor.) Embery Kálmán VII. o. t. »Csokonay lírai költészete« c. művével, a harmadikat Salati Ferenc VII. o. t. »A Zrinyiász ismertetése, költői kivitele, és célzata« c. munkájával.

Major Lajos tanár úr egy szavalo:önyvet tűzött ki jutalmul az V—VI. osztályosok közül annak, ki a szaválásból legnagyobb szorgalmat és előbbrehaladást tanusít; Luckhaub Miklós V. o. t. nyerte el jó szavolataival.

Az önképzőkör az elnök, Márton János VIII. o. t. munkálkodását 10 kor.-val honorálta; a főjegyzőnek és a két aljegyzőnek 5—5 koronát szavazott meg.

A kör tagjai szellemi művelődésének és ismeretszerzésének céljából, szépirodalmi lapokat is járatott. Ilyenek »Keresztény Magyar Ifjuság«, »Vasárnapi Ujság« és »Zászlónk« voltak.

A kör működése 1908. április 12-én a bezáró gyűléssel ért véget.

13. Kirándulási egyesület. A kirándulási egyesület célja ismeretek szerzése szemlélés útján a természettudományok, a hazai történelem, a művelődés s főképen a művészetek története köréből. Az egyesület felügyelője az intézet igazgatója, Elnöke *Spanyár Pál* tanár.

Az alakuló gyűlésen megválasztott tisztviselői a tanévben a következők voltak. Alelnök: Becze Gábor, jegyző: Márton János, pénztáros: Gáspár Tivadar, ellenőr: Embery Kálmán. Tagsági díj 80 fillér, a tagok száma 220 volt.

Az október hó 9-dikén tartott közgyűlésen a kirándulási egyesület vezető tanára az idei kirándulásra vonatkozólag Arad, Temesvár, Vaskapu, Orsova megtekintését ajánlotta, mely utiterv

a tagok osztatlan tetszésével találkozott s a főtanhatóság jóváhagyását is megnyerte: azonban a felmerült akadályok miatt a kirándulás a jövő tanév elejére halasztatott.

Az őszi és tavaszi hónapokban növény- és rovargyűjtés céljából ez idén is voltak kirándulások a természetrajz tanárának vezetése mellett. Ezenkívül az egész ifjúsággal június elején menet gyakorlatot tartottunk a Szarkakőhöz, hol az ifjúság csoportokba osztva természetrajzi, földrajzi és felmérési tanulmányokat végzett s természet után rajzolt.

14. Alapítványos növendékek a Szent Imre finevelőben: Borsos József (Köz-alap), Kovács Gergely (Lipót-alap), Lakatos Menyhért (Köz-alap), Márton János (M. Teréz-alap), Ráduly István (Keserű-alap), Sóváry Ferencz (Szőcs-Imre-alap), VIII.; Beke Gyula (Köz-alap), Gál Gedeon (Keserű-alap), László Pál (Köz-alap), Salati Ferencz (Köz-alap) VII.; Csató Sándor (Gyulaffy-alap), Plettel István (Köz-alap), Sebestyén Mózes (Köz-alap), Simó László (Szücs-alap), Szabó János (Balogh-alap) VI.; Elczner Sándor (Apor-alap), Fazakas István (Miklóssy-alap), Mihály Lajos (Mihály-alap), Tóth Károly (Lipót-alap) V.; Ágoston István (Biró-alap), Borbáth József (Köz-alap), Csiky Péter (Köz-alap), Kerezi Jenő (Lipót-alap), Lönhart Miklós (M. Teréz-alap), Márton Lajos (Szőcs-Mártonffy-alap), Tamás Aladár (Köz-alap), Miklósi Lajos (Miklóssy-alap), Pádár Károly (Köz-alap) IV.; Benedek János (Köz-alap), Dobay Tibor (Köz-alap), Józsa János (Pál-alap) Rigetti Hugó (Lipót-alap), Szabó Gábor (Fülöp E.-alap) III.; Bokor Ferencz (Pál-alap), Dakó Sándor (Köz-alap), Dénes János (M. Teréz-alap), Kovács Mihály (Lipót-alap), Szeles Pál (Köz-alap) II. Összesen 39. Magán alapítványos: Tánkó Vilmos (Lakatos-alap) V. Összesen 1. — A nyilvános alapítványosok között Beke Gyula és Szabó János az intézeten kívül élvezték az alapítványt.

Fizetési növendékek: Mártini Géza VIII.; Májerszky Gyula, Mánya Gergely VI.; Homolay László V.; Ávéd Endre V.; György József, Jakabffy Ernő, Józsa Endre IV.; Bencze Lajos, Drunek András, Hüve Béla II.; Csató Árpád, Fuliczca Enea I.; Ráduly József II.; Kápálb Ferencz II. Összesen 15.

Szervitorok: Bartos Gyula IV.; Kovács Ferencz, Simonfi Ferencz, Szabó Bálint III. és János Áron I. Összesen 5.

Az élelmezés házilag kezeltetett. Az élelmezési díj egy alapítványos növendék részére 220 korona, egy fizető növendék részére pedig 300 korona egy évre, mely összeg havi vagy évnegyedes előleges részletekben fizetendő. Igazgató és élelmező: Kovács János, aligazgató: Jánosy Béla.

Figyelmeztetés a szülőkhöz! Az 1902—1905. sz. a. kelt kegyelmes főpásztori leirat értelmében a Szent Imre finevelőbe fizetésre is csak jó viseletű és jó előmenetelű ifjak vétetnek fel.

15. Internátus. A tanulók részére együttlakás a főgimnázium régi épületében és két bérházban volt. Ide a lefolyt évben 75 tanulót vettünk fel.

A felügyeletet ez intézetben Soó Gáspár igazgató, Fazakas Gáspár főgimn. rendes tanár — ki az intézetben lakott, — továbbá Tamás Albert tanár gyakorolták. A tanulók magaviselete az iskolai főhatóság által jóváhagyott »Rendtartás«-nak megfelelő volt.

Az internátusban felvett tanulók ellátása fűtés, világítás ágyfaadás — (ágynemű és evőeszközről a tanulók gondoskodnak) — és étkezésből állott. Az étkezés két csoportban történt; az első csoport reggelije tej és félfont buzakenyér, ebédje leves, marhahus mártással és főzelék sülttel, meg félfont buzakenyér; vacsorája főzelék sülttel és félfont buzakenyér volt; a második csoport reggel kenyeret, délkor levest, marhahúst mártással és főzeléket, vacsorára főzeléket sülttel kapott. Az összes ellátásért az első csoportnál 260 koronát, a másik csoportnál 180 koronát fizetett egy-egy tanuló.

Az internátus főgimnáziumunk mellett a jövő 1908—1909. tanévben is fenn fog tartatni. Azoknak tájékoztatásul tehát, kik gyermekeiket ide felvétetni akarják, szolgáljon a következő prospektus.

1. Az intézetbe csakis jó magaviseletű és tanulmányi tekintetben legalább elégséges eredményt feltüntető tanulók vétetnek föl.

2. Az intézeti növendékek ez évben is két csoportra osztatnak s ellátásuk a múlt évihez hasonló módon történik.

3. A fűtés-, világítás- és étkezésért járó díj egy-egy tanuló után az első csoportnál 260 korona, a második csoportnál 180 korona lesz, mely díjak vagy havi, vagy negyedévi részletekben, de mindkét esetben előre fizetendők,

4. Ágyfát az intézet ad, de ágyneműt, valamint evőeszközöket a tanulóknak kell hozniok, ugyszintén ruhaneműeket is, melyek a szülők anyagi tehetségéhez képest egyszerűek vagy fényesebbek lehetnek, de mindenesetre az egészségnek megfelelők kell hogy legyenek.

5. A felügyeletet a jövőben is az igazgató és két benlakó tanár gyakorolják, kik a főtanhatóság által jóváhagyott »Rentartás« értelmében gondoskodnak az intézetben elhelyezett tanulóknak úgy szellemi, mint testi nevelésről.

Az internátusban 1907--8. tanévre elhelyezett tanulók a következők voltak:

VIII. osztály. Angi István, Bogdán István, Kozma György, Lukács Lajos, Toró József.

VII. osztály. Gál Balázs, Géher Géza, Medgyesi János, Sebestyén Dénes, Szieghart Vendel, Várterész Aladár, Várterész István.

VI. osztály. Ferencz Bálint, László Árpád, Pongrácz Tamás, Reichert Pál, Szabó Dénes, Szép István, Tamás Elemér.

V. osztály. Ferencz Balázs, Imre Gyula, Pál Gergely.

IV. osztály. Dobai Dezső, Konrád Kálmán, Hajdu Endre, Horváth Béla, Pacchiaffó Emil, Szabó Endre, Szabó Nándor, Tamás Jenő, Várterész Jakab.

III. osztály. Biró Mihály, Csergő Benedek, Csicsmányi Géza, Gál Albert, Hadnagy Endre, Hajdó Lajos, Huszár Benedek, Ilyés Balázs, Imre Sándor, Kandrai Endre, Mácsai Lajos, Mosonczy Jenő, Sebők Albert, Szieghart László, Szegedi József, Tóth István.

II. osztály. András Gyula, Bálint Gábor, Boér Romulusz, Csató Pál, Deáki György, Hajdu Jenő, János Ignác, Jakab Albert, Kiss Dénes, Kovács József, Máthé Ferencz, Márton Mózes, Oláh Antal, Pap Antal, Sánduly Dénes, Szabó Gyula, Szabó Imre, Zöld Jenő.

I. osztály. Biró Balázs, Csiszér József, Csicsmányi Árpád, Brassay Sándor, Elekes Ernő, Kuharcz Ernő, Lőnhárd Jenő, Ráduly Lajos, Slákovics Mihály, Tóth Géza.

16. Ősztöndijas tanulók. Czikmántori József VII. o. (jövedéki bírság 300 kor.); Csató Béla V. o. (jövedéki bírság 300 kor.); Finkér László V. o. (jövedéki bírság 300 kor.); Fülöp István VI. o. (kincstári Mária Terézia-féle 240 kor.); Mayer István VII. o. (jövedéki bírság 300 kor.); Nagy István VI. o. (Fark Kristóf-féle 153 kor.); László Árpád VI. o. (a magyarországi latin- és görög szert. róm. kath. tanulók segélyegyesületétől 100 kor.); Szomesán László VI. o. (jövedéki bírság 300 kor.); Tőzsér Antal II. o. (jöve-

déki birság 200 kor.); Tóth F. Géza I. o. (jövedéki birság 200 kor.); Tóth István III. o. (jövedéki birság 200 kor.) Összesen 2592 korona.

17. Tandijmentesek. *Egész tandijmentesek:* (6301—1907. püsp. sz. a.) Ráduly István VIII. o., Embery Kálmán VII. o., Szabó János VI. o., Soó László VI. o., Simó László VI. o., Plettel István VI. o., Nagy István VI. o., Embery Gábor V. o., Tamás Andor V. o., Embery István III. o., Kovács Mihály II. o., Dakó Sándor II. o., Tamás Antal I. o., Szabó Endre I. o. tanulók. Összesen: 14.

Féltandijmentesek: Márton János, Lakatos Menyhárt és Borsos József VIII. o., Soó Dénes, Salati Ferencz, Fábíán János VII. o., Sebestyén Mózes, Fülöp István, Csató Sándor VI. o., Tóth Károly, Tankó Vilmos, Maráth Béla, Elczner Nándor és Bodó Elek V. o.

Pádár Károly, Pacchiaffó Emil, Lőnhárd Miklós, Márton Lajos, Kerecsi Jenő, Horváth Béla, Göllner Béla, Dobay Dezső Csiki Péter, Borbáth József, Ágoston István IV. o., Szabó Gábor, Szabó Károly, Szegedy József, Simó Antal, Mosonczy Jőne, Kovács Ferencz, Józsa János, Józsa Endre, Dobay Tibor, Benedek János III. o.

Zöld Jenő, Szeles Pál, Szabó Gyula, Orbán Balázs, Kovács József, János Ignác, Jakab Dezső, Hajdu Jenő, Györffy Endre, Göllner Károly, Ferenczy Gyula, Ferenczy Kálmán, Drunek András, Dénes János, Csató Pál, Bokor Ferencz, Bálint Gábor II. o.

Zsombori József, Virág Lajos, Tomcsa Sándor, Ráduly Lajos, Miklósy István, Markovics Árpád, Kovács Győző, Jakab Dénes, Göllner Emil, Elekes Ernő I. o. tanulók. Összesen: 62.

Tandijmentességüket elvesztették: (1117—1908. püsp. sz. a.) Lakatos Menyhárt VIII., Soó Dénes VII., Tankó Vilmos, Tóth Károly, Bodó Elek V., Ferenczy Gyula, Ferenczy Kálmán, Göllner Károly, Zöld Jenő II., Virág Lajos, Tamás Antal, Szabó Endre, Kovács Győző, Göllner Emil és Elekes Ernő I. o. tanulók. Összesen 15.

18. Torna alól felmentettek (6308—1907. püsp. sz. a.) Gál Arnold I., Hajdu Jenő, Ferenczy Gyula II., Embery István, Szieghárt László III., Szabó Gyula, Ferenczy László IV., Maráth Béla,

Simu Péter, Tamás Andor, Amberboy Árpád, Embery Gábor, Ferencz Balázs V., Tamás Elemér, Szabó János, Csató Sándor VI., Daróczy Miklós, Szabó Lajos, Katinszky József, Gál Gedeon VII., Ángi István és Ujházy László VIII. o. tanulók. — Tamási Jenő I. a szépirás és rajz, Füstös Gyula III. és Zakariás Gergely IV. o. t. a rajz alól.

19. Főtanhatósági leiratok és intézkedések: 1. 4894. püsp. sz. a. a főtanhatóság elrendeli, hogy az igazgatóság gyűjtsön adatokat a tanulók alkohol használatáról.

2. 4980—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság az internátusi pénzalap kezelési szabályzatának átalakítására utasítást ad.

3. 5367—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság az egyhuzamban való tanítást beszünteti.

4. 6396—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság a vizsgálatok engedélyezésének tárgyában intézkedik.

5. 5315—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság Szabó János hittanárt Csiksomlyóról ide áthelyezi.

6. 5692—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság a nmlgu vall. és közokt. miniszter úr intézkedését közli arról, hogy a tanulmányi ultra menő tanárok külföldi iskolák látogatására engedélyt minő módon szerezhetnek.

7. A m. kir. honvéd központi fegyvertár igazgatósága a célba lövéshez szükséges tárgyakat 2710—1907. sz. a. megküldi.

8. A nmlgu vall. és közoktatásügyi miniszter úr 110.065—1907. sz. a. a svéd tornarendszer alapgyakorlatainak fő- és mellék-tábláit megküldi.

9. 7181—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság Gáspár Balázs tanárnak a 3-ik korpótléket megadja.

10. 7307—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság az építendő főgimnázium vázlattevét betekintésre és véleményezésre a tanártestületnek leküldi.

11. 7320—1907. püsp. sz. a. a főtanhatóság utasítja az igazgatóságot, hogy középiskolai tanulóknak tanároknál való elszállásolása tekintetében a vall. és közokt. miniszter úr rendelete be-tartandó.

12. 7490—1907. sz. püsp. sz. a. a főtanhatóság tudatja, hogy a m. kir. kereskedelmi miniszter ur tanároknak tanulmányi kirándulásnál sem adhat kedvezményes vasutijegyet.

13. 343—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nmlgu vall. és közokt. miniszter úr Varga Sándor tanárt 4080 koronával nyugdíjazta.

14. 3676—1908. sz. a. a vall. és közokt. miniszter úr a svéd tornaszerek előméreteit és költségvetését megküldi.

15. 522—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nagyméltóságú vall. és közokt. miniszter úr a főigazgatói látogatásról felvett jegyzőkönyv tartalmát tudomásul vette.

16. 547—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nmlgu vall. és közokt. miniszter úr Kovácsy Jenő tanárt véglegesítette.

17. 768—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nmlgu vall. és közokt. miniszter úr özv. Mihálovics Béláné részére a Röck Szilárd-féle alapból 100 koronát utalt ki.

18. 161—1908. sz. a. a tank. kir. főigazgató az igazgatói értekezlet idejéül április 24. és 25. napjait tűzi ki.

19. 1271—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság megrendeli, hogy az ifjúsági tanulmányi kirándulásokra az engedély idejében kérendő.

20. 1244—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság rendeli, hogy az adminisztratio tárgyában a vallás és közokt. miniszter úr rendelete a főtanhatóság jogának szemelött tartása mellett betartandó.

21. 850—1908. püsp. sz. a. intézkedés arról, hogy az ifjúság lelkigyakorlatai III. 29—IV. 1-ig tartatnak meg.

22. 1580—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság Embery Árpád tanárt a 3200 koronás fizetési fokozatba lépteti elő.

23. 1581—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság Luckhaub Gyula tanárt a 2600 kor. fizetési fokozatba lépteti elő.

24. 1861—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság rendelete arról, hogy az iskolaorvos jelentése tanévenként felterjesztendő.

25. 2650—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nmlgu vall. és közokt. miniszter úr Kovácsy Jenő tanárt az országos tanári nyugdíjintézetbe felvette.

26. 2651—1908. püsp. sz. a. a főtanhatóság közli, hogy a nmlgu vall. és közokt. miniszter ur Major Lajos tanárt az országos tanári nyugdíjintézetbe felvette.

27. 387—1908. sz. a. a tanker. kir. főigazgató a szóbeli érettségi vizsgálatot június 1—4. napjára tűzi ki.

II.

A főgimnázium igazgatóságának kezelése alatt álló alapítványok és alapok kimutatása.

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
<i>1. Botta Györgyné alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. jun. 30-ikán . . .	924	17	—	—
2	Kamat és tőke-visszafizetés	117	38	—	—
Összesen :		1041	55	—	—
<i>2. Kovács Antal alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. jun. 30-ikán . . .	301	89	—	—
2	Kamat	14	48	—	—
Összesen :		316	37	—	—
<i>3. Simó-féle alapítvány.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. június 30-ikán . .	119	24	—	—
2	Kamat	6	16	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	4	—
Összesen :		125	40	4	—
Maradt :		121	40	—	—
<i>4. Daniel Gáborné alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. június 30-ikán . .	406	94	—	—
2	Kamat	19	54	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	16	—
Összesen :		426	48	16	—
Maradt :		410	48	—	—

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fl.	kor.	fl.
<i>5. Az 1889. és 1899-ben jubiláltak alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. jun. 30-ikán . . .	329	71	—	—
2	Kamat	15	83	—	—
Összesen :		345	54	—	—
<i>6. Jánosy József alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. jun. 30-ikán . . .	176	82	—	—
2	Kamat	8	50	—	—
Összesen :		185	32	—	—
<i>7. Laiber Antal alapítványa.</i>					
1	Alapítvány összege 1907. június 30-ikán . .	195	79	—	—
2	Kamat	9	39	—	—
Összesen :		205	18	—	—
<i>8. Az 1904-ben jubiláltak alapítványa.</i>					
1	Az alapítvány összege 1907. jun. 30-ikán . .	202	90	—	—
2	Kamat	9	72	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	8	—
Összesen :		212	62	8	—
Maradt :		204	62	—	—
<i>9. Gyertyánffy Alberti és Gábor alapítványa.</i>					
1	Az alapítvány összege 1907. június 30-ikán	221	34	—	—
2	Kamat	12	94	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
Összesen :		234	28	10	—
Maradt :		224	28	—	—
<i>10. Erdélyi István alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	204	31	—	—
2	Kamat	9	82	—	—
3	Jutalmazások	—	—	8	—
Összesen .		214	13	—	—
Maradt :		206	13	—	—

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
<i>11. Király Lajos tanár alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	253	14	—	—
2	Kamat	12	16	—	—
Összesen :		265	30	—	—
<i>12. Farczady K. Lajosné alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	1000	40	—	—
2	Kamat	48	22	—	—
3	Jutalmazások	—	—	40	—
Összesen :		1048	62	40	—
Maradt :		1008	62	—	—
<i>13. Bálint Gábor alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	202	32	—	—
2	Kamat	9	71	—	—
3	Jutalmazásra	—	—	8	—
Összesen :		212	03	8	—
Maradt :		204	03	—	—
<i>14. Zene-alap.</i>					
1	Alaptőke 1907. június 30-ikán	4474	43	—	—
2	Kötvényekben	600	—	—	—
3	Kamat	233	49	—	—
Összesen :		5307	92	—	—
<i>15. Ifjusági segélyző-alap.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	501	67	—	—
2	Kamat és ajándék	29	49	—	—
Összesen :		531	16	—	—
<i>16. Önképzőkör.</i>					
1	Tőke 1907. január 30-ikán	633	69	—	—
2	Kamat	30	39	—	—
Összesen :		664	08	—	—

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fl.	kor.	fl.
<i>17. Kirándulási alap.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	1027	04	—	—
2	Kamat és tagsági díjból	217	39	—	—
Összesen :		1244	43	—	—
<i>18. Ifj. segélyző-könyvtár.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	1653	—	—	—
2	Kamat	78	66	—	—
3	Segélyezésre	—	30	30	90
Összesen :		1732	08	30	90
Maradt :		1701	18	—	—
<i>19. Mária-társulat.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	200	89	—	—
2	Kamat és adomány	71	62	—	—
Összesen :		272	51	—	—
<i>20. Butorrongálás.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	324	75	—	—
2	Kamat	36	49	—	—
Összesen :		361	24	—	—
<i>21. Tintapénz.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	394	58	—	—
2	Kamat és mult évi maradvány	38	34	—	—
Összesen :		432	92	—	—
<i>22. Török Albertné Zeyk Lenke alapítvány.</i>					
1	Tőke 1907. július 24-ikén	431	53	—	—
2	Kamat	20	75	—	—
Összesen :		452	28	—	—

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fl.	kor.	fl.
<i>23. Internátusi közalapítvány.</i>					
1	Az alapítvány összege 1907. június 30-ikán	10634	10	—	—
2	Értékpapirokban	1423	24	—	—
3	Kamat	674	71	—	—
Összesen :		12731	87	—	—
<i>24. Udvarhelymegyei Takarékpénztár alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	2727	09	—	—
2	Kamat	129	53	—	—
Összesen :		2856	62	—	—
<i>25. Zálog kölcsön-intézet és betéti pénztár alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	1121	96	—	—
2	Kamat	56	04	—	—
Összesen :		1178	—	—	—
<i>26. Internátusi gyógy-alap.</i>					
1	Álaptőke 1907. június 30-ikán	319	59	—	—
2	Kamat	15	33	—	—
Összesen :		334	92	—	—
<i>27. Soó Gáspár internátusi alapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	3414	41	—	—
2	Kamat	154	28	—	—
3	Soó László V. oszt. tanulónak	—	—	76	—
Összesen :		3558	69	76	—
Maradt :		3482	69	—	—
<i>28. Jung-Cseke Lajos emlékére.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	204	32	—	—
2	Kamat	9	82	—	—
Összesen :		214	14	—	—

		Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
29. <i>Sebestyén Mózes esperes, jubiláris emlékalapítványa.</i>					
1	Tőke 1907. június 30-ikán	1187	56	—	—
2	Kamat	67	06	—	—
Összesen :		1254	62	—	—

III.

Az intézet felszerelése.

I. **Tanári könyvtár.** *Vétel:* Dr. Fabó Bertalan: A magyar népdal zenei fejlődése. 24 kor. — Dr. Réthy László: Corpus numorum Hungariae. II. k. 10 kor. — Malonyay Dezső: A magyar nép művészete. I. k. 24 kor. — Magyarország vármegyéi és városai: Hont vármegye. 12 kor. — Komárom vármegye. 12 kor. — Dr. Gáspár Ferencz: A föld körül V. VI. k. '32 kor. — Hampel József: Ujabb tanulmányok a honfoglalási kor emlékeiből. 10 kor. — Remekírók képes könyvtára. Vikár Béla: A magyar népköltés remekei. I—II. k. 10 kor. — Dóczi Lajos: Goethe költeményei. 5 kor. — Baróti Szabó Dávid: Vergilius Aeneise. 5 kor. — Bayer József. Katona József válogatott munkái. 5 kor. — Az Arany János Társaság könyvei. III. és V. k. 3 kor. — Dr. Ferenczy Árpád: A nemzetközi választott bíróságok multja, jelene és jövője. 3 kor. — Váradí Antal: Szent Margit asszony. 2 kor. — Földes Imre: A király arája. 2 kor. — Földes Imre: Dacos lelkék. 2 kor. — Földes Imre: A királyné. 2 kor. — Joh. Révai: Elaborator Grammatica Hungarica, 6 kor. — Magyar statisztikai közlemények. XVII. XXIV. k. 49 kor.

Tagilletmény. A M. T. Akadémiától: Escott T. H. S. — György Endre: A mai Anglia. 5 kor. — Marczali Henrik: Az 1790—1-ediki országgyűlés. 2 k. 10 kor. — Bourdeau János: A jelenkori gondolkozás mesterei. 5 kor. — Dr. Márki Sándor: II. Rákóczi Ferencz. I. k. 10 kor. — Szentkláray Jenő: A szerb monostoregyházak történeti emlékei Délmagyarországon 1 kor. 50 fill. — Karácsonyi János: Hogyan lett Szent István koronája a magyar szent korona felső részévé? 1 kor. — Schäfer Illés: A kalaznói német nyelvjárás hangtana. 1 kor. 20 fill. — Asbóth Oszkár: Szláv jövevény szavaink. 2 kor. — Geyza Némethy: De epodo Horatii cataleptis Vergilii inserto. 1 kor. — Némethy Géza: Ovidius és Lygdamus. 1 kor. — Ifj. dr. Entz Géza: A tintinnidák szervezete. 3 kor. — Gombocz Endre: A populus-nem monográfiája. 6 kor. — Balogh Ernő: Emlékbeszéd Fayer László felett. 1 kor. — Ortway Tivadar. Emlékbeszéd Wosinszky Mór felett. 1 kor. Lóczy Lajos: Emlékbeszéd Reclus Elisée felett. 80 fill. — Vécsey Tamás: Emlékbeszéd Hoffmann Pál felett. 30 fill. — M.-Tud. Akad. Almanach, 2 kor. — A Szent István Társulattól: Dr. Prohászka Ottokár: Modern catholicismus. 2 kor. — Dr. Giesswein Sándor: Társadalmi problémák és keresztény világnézet. 2 kor. — Zubriczky Aladár dr. A kereszténység lényege. 2 kor. — Rott Nándor dr.: A csoda és a természettudomány. 2 kor. — Téli kiállítás 1907—8. katalógusa. 80 fill.

Ajándék. Hoitsy Pál: Az égi mozgások elméletének néhány fejezete. 2 kor. — A kolozsvári m. kir. Ferencz József tud. egyetem Almanachja. MCMVII—VIII. tanév I—II. felére. Schunda V. József: A cimbalom története. 1 kor. — Déri Gyula: A magyar University Extension évkönyve az 1905—6. évről. 1 kor. — Magyarország közoktatásügye az 1906. évben. — Magyarország műemlékei. I—II. kötet. 60 kor.

Folyóiratok. Katholikus paedagogia. 8 kor. — Oklevél Szótár. 1 füz. 1 kor. 50 fill. — Tornaügy. 6 kor. — Herkules. 8 kor. — Katholikus Szemle. 10 kor. — Budapesti Szemle. 24 kor. — Természetrzaji füzetek. 6 kor. — Természettudományi Közlöny, Pótfüzetek, Vegytani lapok, Állattani és Növénytani közlemények 30 kor. — Magyar Nyelvőr. 10 kor. — Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 8 kor. — Ethnographia. 6 kor. — Mathe-

matikai és Fizikai Lapok. 10 kor. — Mathematische Annalen. 20 kor. — Zeitschrift für physikalischen und chemischen Unterricht 12 kor. — Középiskolai math. lapok. 6 kor. — A katolikus Hittérjesztés Lapjai. 6 kor. — Zeitschrift für deutsche Philologie. 20 kor. — Egyet. Philologiai Közlöny. 10 kor. — Földrajzi közlemények. 10 kor. — Irodalomtörténeti közlemények. 10 kor. — Magyar paedagogia. 10 kor. — Nyelvtudományi közlemények 6 kor. — Magyar történeti életrajzok. 10 kor. — Archeologiai Értesítő 12 kor. — Hittudományi Folyóirat. 10 kor. — The Studio 36 kor. — A rajz 5 kor. — Bölcséleti folyóirat. 10 kor. — Századok. 10 kor. — A magyar filozófiai társaság közleményei, 6 kor. — Művészet 20 kor. — Magyar Középiskola 8 kor. — Magyar Társadalomtudományi Szemle. 20 kor.

A tanári könyvtár 1907—8. tanévi beszerzése (a folyóiratokat is beleértve) 83 mű, 96 kötetben, 713 kor. 60 fillér értékben.

Burger Arthur, a tanári könyvtár őre.

II. Ifjúsági könyvtár. *Vétel útján* beszereztük a következő műveket: Bartha József: Magyar egyházi énekek (10 pld.); U. az: Egyházi énekek a keresztény középkorból (10 pld.); Endrei Ákos: Szemelvények a kuruc költészetből (10 pld.); U. az: Margit legenda (10 pld.); U. az: Szent Katalin legenda (10 pld.); Prónai Antal: Dugonics Etelkája (10 pld.); Kovács Antal: Pontianus historiája (10 pld.); Vincze József: Magyar szentek legendái (10 pld.); U. az: Szent Elek legendája (10 pld.); Jankovics—Molnár: Három század a katakombákban; Csepela Lajos: Keresztény szociológia; Sziklay János: Uj világ; Sebők Imre: Az én naplóm; Choncha Győző: Megint jelszavakról; 41 kötet a Családi Regénytárból; Donászy: Egy magyar diák élete Mátyás király korában; Endrődi S.: A magyar költészet kincsesháza; U. az: Századunk magyar irodalma képekben; Rudyard Kipling: Történetek az őserdőből; Tóth: Budapesti séták; Petiscus—Geréb: Olympus; Thaly K.: Rákóczy emlékek; Kelemen (Wolff B. Jó. magyarság; Radó V.: Vámbéry Á. utazása; May K.: Rabszolga karaván; U. az: A medve vadász; Walter Scott: A lammermoori menyasszony; Thierry A.: Keresztény társadalom nyugaton az V. században; Polikeit K.: Népszerű astronomia; Morvay Gy.: Egy eltemetett város; Máthé: Vörösmarty válogatott költeményei

(3 pld.); Loósz I.: Zalán futása (10 pld.); Császár E.: Szemelvények Verseghy műveiből (10 pld.); Rubinyi M.: Szemelvények Révai műveiből (10 pld.); Toncs G.: Szigeti veszedelem (2 pld.); Huszár: Modern kultúra; Bagyary: Magyar művelődéstörténet a XVI. sz.-ból; Prónai H.: A piaristák színjátéka; Tóth: Gyermekbarát; De Sonis Gaston tábornok élete; Tardos: Sötét lapok, fényes lapok; Kuncz A.: Toldy Ferencz; Varju: Magyar szellemi művelődés története; Jókai Mór műveiből 50 kötet (Franklin-féle Tulipán kiadás; Verne összes művei 50 kötet; (E két utóbbi mű hat évi 75 koronás részletre szereztetett be); Zászlónk; Katholikus szemle.

A könyvtár tehát 143 művel szaporodott ugyanannyi kötetben, 735 korona értékben.

A könyvtár őre: *Mayor* Lajos.

III. Történelem földrajzi szertár. Idei gyarapodás: A naprendszer térképe Vozáry Páltól 1 drb 14 kor., a nmlgu vallás-és közokt. Miniszterium ajándéka. Továbbá beszerezettek folytatólagosan fényképek a Stereoscoppal való bemutatáshoz: földrajzi, technologiai, vallási, néprajzi, művészet — művelődéstörténelmi, továbbá állat-növénytan és geologiaiak és 14 drb perfcscop. Összesen 501 kor. 86 fill. értékben. Állománya 389 drb volt 3342 kor. 65 fill. értékben a tanév végén.

IV. Természetrajzi szertár.

1. *Allattani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1947 drb 4066 kor. 29 fill. értékben. Idei gyarapodás: Amberboy Á. V. o. t. tengeri csigák és kagylók 5 drb. Czikmántori E. és Bar-kóczi A. II. o. t. 1—1 tengeri kagyló.

2. *Növénytani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1284 drb 815 kor. 30 fill. értékben.

3. *Ásványtani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1055 drb 804 kor. 20 fill. értékben. Idei gyarapodás Szép István VI. o. t. 1 drb kocsz, Brassay S. I. o. t. bányavirág Felsőbá-nyáról. Göllner K. II. o. t. sójegecek Marosujvárról.

V. Vegytani szertár. Az újabb felszerelés értéke eszközök és anyagokban: 460 kor. 24 fill.

Tamás Albert a szertár őre.

VI. Természettani szertár. A természettani szertár állapota az 1907—8-adik tanév végén az alapleltár szerint a következő volt: 428 drb 6185 kor. 42 fill.

A muzeum őre: *Luckhaub Gyula.*

VII. Rajzszerár. A szerár az 1906—7-edik tanév végén tartalmazott összesen 1002 drb tárgyat, körülbelül 1442 kor. 24 fill. értékben. Gyarapodás az 1907—8-adik tanévben:

Ajándék útján: Régi súlymértékeket hoztak, Kovács A. III. o. t., Bencze L. II. o. t. Régi cserépedényt: Kovács A. III. o. t., Kovács M. II. o. t., Barkóczi A. II. o. t., Jakab D. I. o. t., Bencze L. II. o. t., Bartos E. VII. o. t., Mihály J. I. o. t. Vegyes régiséget (kard, sarkantyú, mérleg, lakat, gyertyatartó stb.) Sándor D. I. o. t., Szabó N. IV. o. t., Józsa E. III. o. t., Tarisznyás G., Szabó D. I. o. t., Kovács M., Pillich D. I. o. t., Zakariás F. I. o. t., Amberboy Á. V. o. t., Nevelics J. I. o. t., Jakab D. I. o. t., Nagy P. IV. o. t., Kovács K. I. o. t. Összesen 35 drb mintegy 10 korona értékben.

A szerár jelenleg tartalmaz 1037 tárgyat 1452 kor. 24 fill. értékben.

A szerár őre: *Spanyár Pál.*

VIII. Tornaszertár. A szerár állománya a mult iskolai év végén volt 359 drb 2031 kor. 61 fill. értékben.

IX. Az éremtár gyarapítására az 1907—1908. évben a következő érmekeket illetve pénzekeket kaptuk: A II. osztályból: Barkóczi Albert 2 drb, Szeles Pál 3 drb. — A III. osztályból: Biró Mihály 1 drb, Mosonczy Jenő 3 drb. — Az V. osztályból: Embery Gábor 2 drb, Mihály Lajos 2 drb, Luckhaub Miklós 3 drb, Fazakas István 3 drb, Tóth Károly 1 drb, Amberboy Arpád 1 drb, Tarisznyás Gergely 2 drb, Tankó Vilmos 1 oklevél. A VIII. osztályból: Pica János 5 drb, Szorger Ferencz órás úr 9 drb. Összesen: 37 drb.

Burger Arthur, az éremtár őre.

IV.

A rendes tárgyak tananyaga.

— A tanterv és utasítás szerint. —

I. Vallástan.**I. osztály.** K. k.: Kis katekizmus. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**II. osztály.** K. k.: Pokorny E., Ó-szövetségi bibliai történetek. Kis katekizmus. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**III. osztály.** K. k.: Pokorny E., Újszövetségi bibliai történetek. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**IV. osztály.** K. k.: Némethy Lajos. A róm. kath. egyházi szertartások kézikönyve. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**V. osztály.** K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus keresztény hittan. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**VI. osztály.** K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus Keresztény Erkölcstan. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**VII. osztály.** K. k.: Demény Dezső, Egyháztörténelem. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.**VIII. osztály.** K. k.: Uhlyárik Jenő, Apologetika vagy a kath. vallás alapigazságainak védelme. Heti 2 óra.Tanár: *Szabó* János.

II. Magyar nyelv és irodalom.

I. osztály. K. k.: Bartha József dr. Magyar nyelvtan mondat-tani alapon és Prónai Antal dr. Magyar olvasókönyv. Heti 5 óra. Kéthetenként isk. írásb. dolgozat.

Olvasmányok: *A) Prózaiak:* A jávorfáról, Az okos leány, A jó tanácsok, A kívánságok, A halál és a vénasszony, A farkas és a róka, Népmondák Krisztus szenvedéséről, Phirxos és Helle, Perseus, Attila Isten ostora, Balambér király kardja, A catalaunumi csata, Attila Itáliában, Lakoma Attilánál, Attila halála és birodalmának feloszlása, A fehér ló mondája, Lehel kürtje, Botond, Szent István, Szent Imre herceg, Szent Gellért, Salamon király és a hercegek, László Európa vezére, Az alföldi pusztá, A pusztá fiai között, Szent Anna tava és környéke. *B) Költőiek:* János vitéz, Krisztus és a madarak, Rege a csodaszarvasról, Álmos és Árpád, Szent László (Legenda), A pusztá télen, A Tisza, Régi ének Szent Istvánhoz, A haza, Hadnagy uram, A honvédtüzér temetése, Szülőföldemen, Szüretünk, A megfagyott gyermek, Éji látogatás, Falu végén kurta kocsmá, A vén cimbalmos, Három fiu.

Könyvnelkül: Régi ének Szent Istvánhoz, A pusztá télen, A Tisza, A haza, Este, Füstbe ment terv, Szülőföldemen, A megfagyott gyermek, Éji látogatás, Három fiu.

Tanár: *Frölich Ottó.*

II. osztály. K. k.: Bartha József dr. Magyar nyelvtan mondat-tani alapon és Prónai A. dr. Magyar olvasókönyv. Heti 5 óra.

Olvasmányok: *A) Prózaiak:* Fáy A. és Czuczor G. meséiből. A kecskekörmök, A lietavai csoda, A kolozsvári bíró, Világos vára, Veneturné vára, A koldusgyermek, Bandi, Julián az őshazában, A tatárok és betörésük, A mohi csata, A tatárok pusztítása a hazában, A tatárjárás után, Szent Erzsébet és Szent Margit, Hunyadi János, Mátyás király, Mátyás király menyegzője, A labda, Lykurgos, Spárta törvényhozója, Solon Athén törvényhozója, A Szentföldön, A Forum Romanum. *B) Költőiek:* A tücsök és a hangya, A szél és a nap, Diósgyőr, Galamboskő, Mátyás király Gömörben, Az obsitos látogatása Ferenc császárnál, A légkő, A keresztutról, A vámosujfalusi jegyző, Boldogasszony anyánk, Szent

Erzsébet betege, Kont, Hunyadi halála, Régi dal, régi dal, A szegény asszony könyve, A jó öreg korcsmáros, Távolból, Szózat, Mikes, A rab, Hymnus.

A költemények egy részét emléztük is.

Tanár: *Fazakas Gáspár.*

III. osztály. K. k.: Bartha J. dr. Magyar nyelvtan és Prónai A. dr. Magyar olvasókönyv. Heti 5 óra.

Olvasmányok: *A) Prózaik:* A garabonciás diák, Mit csinál a gólya, Kedves atyafiak, Az öregek, A Tisza, Rókafogás, A szövatai berbécsek, Zboró, A mohácsi ütközet, A kőszegi hősök, Buda elfoglalása, Az egri hősök, A szigetvári vértanúk, Pázmán Péter, Buda visszafoglalása a töröktől, II. Rákóczy Ferenc gyermekora, II. Rákóczi F. felkelése, II. Rákóczi F. halála, 1848 márcz. 15., Lóvászár, A magyar nemzeti fa, Égszakadás, A perzsák és görögök háborúi. *B) Költőiek:* Sári néni, A fülemüle, Egy nótáriusnak budai utazása, A hamis tanu, Pipás kántor, Doboz Mihály és hitvese, Szondi két apródja, Pókainé, Rákócziné, Esztergom megvételéről, Családi kör, Vajdahunyadon, A gólya, A tölgyek alatt, Kereszt a vadonban, Fiamnak, Kis gyermek halálára, A 138. zsoltár, Stella maris.

Könyvnelkül: Sári néni, A fülemüle, A hamis tanu, Szondi két apródja, Pókainé, Rákócziné, Családi kör, Vajdahunyadon, A gólya, A tölgyek alatt, Fiamnak, 138. zsoltár, Stella Maris.

Tanár: *Kovács János.*

IV. osztály. K. k.: Négyesy László, Stiliztika, Heti 3 óra. Havonként két, felváltva házi és iskolai dolgozat, összesen 14. — Tananyag a tanterv szerint. Iskolai olvasmányok a könyvben levő mesék, példák, anekdoták; leírások, erkölcsrajzok és jellemzések. Arany János »Toldi«-ja, »Toldi szerelme«, »Toldi estéje« bő magyarázatokkal, boncolgatásokkal és a kiválóbb helyek emlézésével. Házi olvasmányok kisebb elbeszélések, leírások kijelölés útján.

Tanár: *Kovácsy Jenő.*

V. osztály. K. k.: Rhetorika. Próza olvasmányok és elmélet. Irta Négyesy László. Heti 3 óra. Olvasmányok: A nándorfehérvári ütközet, Hunyadi János, Id. Wesselényi Miklós báró,

Beszélgetés az Istenségről. A szülők iránti szeretet, Plinius levelei Tacitushoz, Mikes törökországi leveleiből, Kőrösi Csoma Sándor felett (Eötvös), Arany János felett (Gyulai Pál), Kossuth beszéde a nemzeti védelemről, Parainesis. — Kötelező magánolvasmány: Szemelvények Pázmány és Káldi műveiből. Könyv nélkül: A Parainesisből: Istenfélelem, szülők és haza iránti szeretet.

Tanár: *Burger Arthur*.

VI. osztály. K. k.: Négyessy L. Poétika olvasmányokkal. Heti 3 óra. Olvasmányok: A kézikönyvben előforduló költemények és szemelvények. Ezeken kívül az iskolában olvastattak a »Zrinyiász« és »Bánk-bán«. Kötelező házi olvasmányok voltak: Arany, Buda halála; Jósika »Abafi«-ja; A falu rossza, Liliomfi v. Kérők és Fenn az ernyő nincsen kas; Schakespearenak valamelyik tragédiája.

Tanár: *Szemlér Ferenc*.

VII. osztály. K. k.: A magyar irodalom története. Szerkeszt. Dr. Váczy János. I. kötet. A legrégebb kortól Kisfaludy Károlyig. Heti 3 óra. Olvasmányokul szolgáltak első sorban a tankönyvben előforduló szemelvények; ezeken kívül Arany Jánosnak, »Volt-e naiv eposzuk?« című tanulmánya; Csokonai és Berzsenyi költeményei. Kötelező magánolv.: Szemelvények Balassi meg Pázmány műveiből; Kisfaludy Sándor regéi. Gyöngyösi: Murányi Vénus. Kármán: Fanni hagyományai. Mikes levelei. Bessenyei: A philosphus és Laisz. Kazinczy: Pályám emlékezete és Erdélyi levelek.

Tanár: *Kovács János*.

VIII. osztály. K. k.: Dr. Váczy János, A magyar irodalom története. II. Heti 3 óra. — Havonként egy, összesen 8 házi írásbeli dolgozat. Tananyag a tanterv szerint. — Iskolai olvasmányok: a tankönyvben levő szemelvények. — Házi olvasmányok: Eötvös és Kemény nevesebb regényei. Tompa M.: Költeményei. Madách: Az ember tragédiája. Gyulai P.: Vörösmarty M. életrajza. Petőfi Sándor költeményei. Csiky G.: Proletárok. Katona J.: Bánk-bán. Vörösmarty: Csongor és Tünde.

Tanár: *Szemlér Ferenc*.

III. Latin nyelv és irodalom.

1. osztály. K. k. : Szamosi János dr., Latin alaktan és olvasókönyv. Heti 6 óra, kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat, összesen 16. I. Olvasmányok: *a)* Latinról magyarra. Schola. Italia. De ancillis viduae. De ciconia. De templis Romanorum. Equus et aper. Pavo et Juno. Vulpes et corvus. Asinus et vulpes. Lupus et grus. Cervus ad fontem. Noctua et cicada. Rana rupta et bos. Lupus et canis. Equus et asinus. Luscinia et acanthis. Leo et vulpes. Leo et mus. Arundo et quercus Asinus in pelle leonis. Musca et equus. Leo, asinus et vulpes. Senex et mors. Colloquia (36. és 37.) Stephanus et Martinus. — *b)* Magyarról latinra: Egyes mondatok a következő számu fejezetekből: 1—12, 14, 15—16, 18—21. A farkas és a kutya. A róka és a szőlőfürt. A tavasz. A holló és a róka. A páva és a daru. A hangya és a tücsök.

Tanár: *Frölich Ottó.*

II. osztály. K. k. : Szamosi János, Latin nyelvtan és olvasókönyv. Heti 6 óra. Olvasmányok: Latinról magyarra; De bello Troiano, Adventus Aeneae in Italiam, Bellum contra Rutulos Etruscosque. De origine urbis Romae, Romulus, primus rex Romae, Brutus consul suorum filiorum index. Porsenna, Horatius Cocles, Mucius Scaevola, Cloelia virgo, Secessio plebis in sacrum montem, Coriolanus, De electione Almi ducis, De Geysa, duce Hungarorum, De vita et moribus scti. Stephani. Magyarról latinra: A földmivelő és fiai, Az aranykor, Aeneas Itáliába jövele. Peleus és Thetis lakodalma, Egyes mondatok, A perzsák és görögök nevelése.

Tanár: *Fazakas Gáspár.*

III. osztály. K. k. : Szamosi János dr. Latin nyelvtana. Szamosi J. és Vida Aladár: Latin olvasó és gyakorlókönyve a III. osztály számára. Heti 6 óra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat, összesen 15. Prózai olvasmányok: De Miltiade. De Aristide. De Cimone. De Themistocle. De Scipione Africano Minore. De bello contra Pyrrhum. De bello punico primo et secundo. De Quinto Fabio Maximo. Az ezekhez alkalmazott magyar szövegek latinra

fordítottak le. Költői olvasmányok Phaedrus meséi közül: Lupus et agnus. Graculus superbus et pavo, Canis per fluvium carnem ferens. Vacca, capella, ovis et leo. Lupus et grus. Vulpes et corvus. Leo senex, aper, taurus et asinus. Vulpes et ciconia. Cervus ad fontem. Rana rupta et los. Lupus ad canem. Aquila feles et aper.

Tanár: *Kovács* János.

IV. osztály. K. k.: Schultz D. Latin nyelvtana és Olvasókönyve és Dávid I. Olvasókönyve. Heti 6 óra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat, összesen 16. — I. Olvasmányok: *a)* Magyarról latinra: Egyes mondatok és összefüggő szövegek. A föld. *b)* Latinról magyarra: Prózaiak: Gallia leírása. Caesarnak a helvétekkel és ariovistusszal viselt háboruja. Költőiek: Az emberi nemnek négy korszaka. Deucalion és Pyrrha. Icarus. Midas, Philemon és Baucis. Orpheus és Eurydice. Költői gnomák. II. Nyelvtan: A tantervben előírt anyag.

Tanár: *Kovácsy* Jenő.

V. osztály. K. k.: 1. Szemelvények Ovidiusból. Szerk. Csengeri János dr. 2. M. T. Ciceronis De imperio Gn. Pompei oratio ad Quirites. Magyarázta Zsámboki Gyula. Heti 6 óra. — Végzett anyag: *A)* Költőiek: A megválás percei. A költő önéletrajza. Evander és Carmenta Latiumba érkezése. Hercules és Cacus. Romulus és Remus kitevése. Róma alapítása. Remus halála. Gabii elfoglalása. Ardea ostroma. A Fabiusok veszte. Janus. Feralia. Caristia. Liberalia. Cerialia. Arion. Quinquantus maiores et minores. Realiák és verstan. *B)* Cicero egész beszéde a hozzá fűződő magyarázatokkal. Könyv nélkül: A Fabiusok veszte, Cicero beszédéből a 7. fejezet.

Tanár: *Fazakas* Gáspár.

VI. osztály. K. k.: Cserép József dr. Szemelvény P. Vergilius Maro Aeneiséből és Ivánfi T. Livii ab urbe condita II. XXI—XXII. Cserép József dr. Római régiségek. Heti 5 óra. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 16. Költői olvasmányok: Szemelvények Vergilius Aeneisének I. és II. könyvéből. Prózai olvasmányok: Szemelv. Livius XXI—XXII. könyvéből.

Tanár: *Major* Lajos.

VII. osztály. K. k.: Cserép József dr. Szemelvény P. Vergilius Maro Aeneiséből (IV—VI). Holub Mátyás, Kempf József: C. Sallustii Crispi, De bello Jugurthino. Dr. Iványi Éde: M. Tullii Ciceronis in Catilinam I. Cserép József dr. Római régiségek és római irodalomtörténet vázlata. (Segédkönyv.) Heti 5 óra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat magyarról latinra és viszont, összesen 16. Végzett anyag: Vergilius Aeneise IV. és VI. könyve szemelvényekben: IV. k. 1—129, 330—450, 520—554, 584—671; VI. k. 42—155, 264—330, 384—425, 450—476, 679—901. Sallustius de bello Jugurthinájából: 1—17, 80—86 fejezet. Könyv nélkül: Aen. IV. 1—91. v.

Tanár: *Embery Árpád.*

VIII. osztály. K. k.: Szemelvények Q. Horatius Flaccus műveiből. Kiadta Wirth Gyula; Szemelvények P. Cornelius Tacitus műveiből. Szerkesztette: Dr. Gyomlay Gyula. Heti 4 óra. Végzett tananyag: Horatius: Carm. I. 1., 3., 4., 10., 12., 14., 22., 24., 34., 37; II. 3., 10., 16; III. 1., 2., 3., 30.; Carmen saeculare; Epod. 1., 2. Satirarum: I. 1., 6., 9.; II. 6.; Epistolarum: I. 10.; Ars poetica bő szemelvényekben. — Tacitus: Szemelvények az *Annales* 3 első könyvéből 41. fejezet. — Régiségi, hitregei és irodalomtörténeti adatok csoportosítása. Cserép József dr.: Római régiségek és Római irodalomtörténet (segédkönyv).

Tanár: *Kovácsy Jenő.*

IV. Görög nyelv és irodalom.

V. osztály. K. k.: Szamosi János dr. Görög nyelvtana és olvasókönyve. Heti 5 óra. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 16. Hangtan. Névragozás, melléknevek, fokozások, határozók, névmások, számnevek. A ω végű igék ragozása. Az alaktan begyakorlására válogatott mondatok fordítása. Olvasmányok: Az anya oroszlán. A favágók és a tölgy. Kényelmes hazugság. Két tarisznya. Ibikus. Cleobis és Bitó. Achilles mint gyermek. Sokrates elleni vád. A polgári kötelességekről. Adomák.

Tanár: *Embery Árpád.*

VI. osztály. K. k.: Szamosi J. dr. Görög nyelvtana és olvasókönyve, Boros G. Anthologia lyrica graeca. Elischer: Szemelvények Xenophon műveiből. Heti 5 óra. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat görögre, összesen 16. — A μ végű és rendhagyó igék. — Olvasmányok: Mesék és apróbb elbeszélések: Az oroszlánbőrbe bujt számár. Az agastyán és a halál. A teknősbéka és a nyúl. Az oroszlán és a nyúl. A fősvény. A holló és a róka. Az északi szél és a nap. Az idegen tollakkal ékeskedő csóka. A számár és az öszvér. A földmives és fiai. A vén oroszlán és a róka. Az oroszlán és az egér. Egyszer is elég. Két kép. Különös betegség. Két ajándék. Az erős Miló. Ajándékok a királynak. — Xenophon Kyrupaediájából *Az elegikusokból* Tyrtaios harci dalai. Anabasisából és Sokrates nevezetességeiből: Perzsa nevelés, katonáskodás, a Kunaxai csata. — Herakles a válaszuton. A testvéri szeretetről.

Tanár: *Major Lajos.*

VII. osztály. K. k.: Kempf József: Szemelvények Iliásból. Dávid István: Herodotos műveiből való szemelvények. Szamosi János dr. Görög nyelvtana. Havonként egy isk. írásbeli dolgozat, felváltva görög és magyar szöveg, összesen 9. Olvasmányok: Iliásból; I—III. énekből. Az epikai költészet előzményei. A görögök legrégebb költői. A hexameterről. A trójai mondakör. Az Iliás tartalma énekek szerint. Herodotusból: Kroisos és Solon. Kyros története. A skythák vallásáról. A thermopylaei és salamisí ütközet. Herodotos életrajza. Könyv nélkül az Iliás első 10 sora és Leonidas sirirata.

Tanár: *Embery Árpád.*

VIII. osztály. K. k.: Csengeri János dr. Soph. Antigoneja. Kemenes József Odysseája Horváth Zs. Platon Sokrates védelme. Heti 4 óra. Havonként felváltva egy isk. írásbeli dolgozat, összesen 8. Olvasmányok: Odys. I., II., III., IX., XI. énekből szemelvények. Antigone-ból 200 sor. Sokrates védelméből 18 fejezet. Memoriter az Odyssea invokatiója.

Tanár: *Major Lajos.*

V. Görög nyelv helyett választott irodalmi tanulmányok.

V. osztály. K. k.: Csengeri János dr. Homeros Iliása, Gyomlai Gyula dr. Homeros Odysseája, Geréb J. dr. Szemelvények Herodotos tört. műveiből, Jancsó B. dr. Magyar irod. olvasmányok. — Heti 3 óra. — Homeros két eposza bő szemelvényekben, tartalmuk, szerkezetük, sorsuk. Herodotos világnézete. Olvasás: Buda halála. Tinódi, Arany, Heltai, Cserei és Apor Péter műveiből. Félévenként egy házi dolgozat.

Tanár: *Pap* András.

VI. osztály. K. k.: Badics F. dr. Magyar irodalmi olvasókönyv II. kiadás, Csiky: Antigone. — Losonczy: Electra. — Schill S. Görög irodalomtörténet. Heti 3 óra. Félévenként egy házi írásbeli dolgozat, összesen 2. Szemelvények a görög és magyar klasszikus költészetből, különösen Tyrtaios, Mimnermos, Theognis, Simonides, Anakreon, Sappho, Alcaios, Archilochos, Pindaros, Bachilides, B. Szabó Dávid, Rajnis, Révai, Virág, Kazinczy, Bacszányi, Berzsenyi, Kölcsey, Csokonai s Vörösmarty jambikus, trochaikus, dactilikus költeményeiből. Sophocles: Antigonéja és Electrája. A görög költészet története. Elegikus és jambikus költészet, dráma.

Tanár: *Kovácsy* Jenő.

VII. osztály. K. k.: Badics Ferenc dr., Magyar irodalmi olvasókönyv III. rész; Szilasi, Szemelvények Thukydidesből; Schill, Görög irodalomtörténet. — Heti 3 óra. Félévenként 1 házi dolgozat. Olvasmányok: Thukydides bő szemelvényekben, továbbá Kazinczy, Szalay, Horváth M., Kölcsey, Kossuth, Széchenyi I. gr. és Deák F. műveiből. A görög történetírás és retorika története.

Tanár: *Kovács* János.

VIII. osztály. K. k.: Péterfy I. dr. és Gyomlay Gy. dr. Szemelvények Platon és Arisztoteles műveiből. Szerelemhegyi Tivadar: Görög hitélet és magánrégiségek. Schil Salamon: Görög irodalomtörténet. Heti 2 óra. Félévenként egy írásbeli házi dolgozat, összesen 2. A görög bölcsészet története. Olvasmányok: Sok-

ratés védekezése. Kriton, vagy a kötelességről. Gorgiás. Az állam: szemelvényekben. Aristoteles ethikája. A görög építészet, szobrászat, festészet története.

Tanár: *Szemlér* Ferencz.

VI. Német nyelv és irodalom.

III osztály. K. k.: Orosz Alajos, Német olvasó és gyakorlókönyv teljes nyelvtannal. I. rész. Heti 4 óra. Havonként két iskolai írásbeli dolgozat, összesen 15. Tananyag a tanterv szerint. Verstanulás. Prózai olvasmányok: Die Schule. Das Haus. Das Lamm und der Wolf. Die Wohltaten. Der menschliche Körper. Der Frühling. Der Tag. Das Familienleben. Unser Garten. Das Vaterland. Das Jahr. Die Haustiere. Költői olvasmányok: Die Einkehr. Des Knaben Berglied. A költeményeket beemléztük.

Tanár: *Burger* Arthur.

IV. osztály. K. k.: Orosz Alajos, Német olvasó és gyakorlókönyv teljes nyelvtannal. Heti 3 óra. — Havonként két iskolai dolgozat, összesen 15. Tananyag a tanterv szerint. Prózai olvasmányok: Die Boten des Todes. Die Krähe und Merkur. Das wolfeile Mittagessen. Der Greis und der Jüngling. Eine merkwürdige Abbitte. Karls des Grossen Kaiserkrönung. Költőiek: Morgenlied. Gute Nacht. Die Kapelle. Der Löwe u. der Fuchs. Das Amen der Steine. Der tote Soldat. Der weisse Hirsch. Die Herde. A költemények egy részét beemléztük.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

V. osztály. K. k.: Orosz Alajos, Német olvasó és gyakorlókönyv teljes nyelvtannal. II. rész. Heti 3 óra. Havonként 2 iskolai dolgozat, összesen 16. Tananyag a tanterv szerint. Prózai olvasmányok: Der Nordwind. Zeus und das Schaf. Das schönste Recht des Königs. Die drei Brüder. St. Peter mit der Geiss. Die Sage von den Rosen der heiligen Elisabeth. Der rote Königsrichter. Leonidas. Ehre das Alter. Der Stelzfuss. Kindliche und brüderliche Liebe. Der kluge Sultan. Der geheilte Patient. Der Dieb. Das Paar Pantoffeln. Der gekreuzte Dukaten. — A két eke. A számár

mint oroszlán. A szél és a nap. A rózsza és a pillangó. A róka és a gólya. A holló és a róka. Az emberi test tagjai. Az egerek gyűlése. A ló és a farkas. A hét pálca. Magán olvasmányok: Der Cid. — Költői olvasmányok: Der Szekler Landtag. Die Bürgschaft. Die Schatzgräber. Der Ring des Polykrates. Die Sonne bringt es an den Tag. A három utolsó költeményt beemléztük.

Tanár: *Burger* Arthur.

VI. osztály. K. k.: Hoffmann Mór, Német tan- és olvasókönyv. III. Orosz Alajos, Német stilus gyakorlatok. Heti 3 óra. Havonként két iskolai dolgozat, összesen 15. A nyelvtan és a mondat-tan folytonos ismétlése. Prózai olvasmányok: Der Herbstmorgen, Drei Grundfehler der Menschheit, Der Mensch, Konrad ins Tod, Die Selbsprüfung, Über die Wahrheit und Wahrscheinlichkeit der Kunstwerke, Zrinyi Miklós hősi halála, Coriolanus, A tölgyfa, A bűvészinas, Napoleon Oroszországban. Költőiek: Der Sängner, Das Lied vom braven Mann, Die Kraniche der Ibykus, Der Schatzgräber, Der Graf von Habsburg, Der Ring des Polykrates, Die Bürgschaft.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VII. osztály. K. k.: Szemák István dr., Német olvasókönyv IV. rész.: Orosz alajos, Német stilusgyakorlatok; Goethe—Weber, Hermann und Dorothea. — Heti 3 óra. Havonként egy írásbeli iskolai dolgozat, összesen 9. Prózai olvasmányok: Die erste Blütezeit der deutschen Literatur (emlézve), Inhaltsangabe aus dem Nibelungenliede und Gudrunliede. Das Kunstepos. Artussage. Gralsage. Der Minnegesang. Walter von der Vogelweide. Lessing, Laokoon. Az udvari vagy lovagi költés. A lovagi eposz. Az Artusmonda. A lovagi lira. Klopstock. Költőiek: Hermann und Dorothea (I—IX. ének.) Aus dem Niebelungen und Gudrunliede. Részletek Walter von der Vogelweide költeményeiből.

Tanár: *Burger* Arthur.

VIII. osztály. K. k.: Dr. Szemák István, Német olvasókönyv. IV. rész. Schiller-Heinrich, Wilhelm Tell. — Orosz Alajos, Német stilusgyakorlatok. — Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 8, — Prózai olvasmányok: Schiller. Goethe. Die Lebenzeit. Die romantische Schule. Die Dichter der Befrei-

ungskriege. Die schwäbische Dichterschule. Weltliteratur. Das junge Deutschland. Die österreichischen Dichter. Lenau. Költői olvasmányok : »Wilhelm Tell«, Das Lied von der Glocke, Das verschleierte Bild zu Sais. Szemelvények Goethe, Schiller s a többi tárgyalt német költő lírai költeményeiből.

Tanár : *Szemlér* Ferenc.

VII. Történelem.

III. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Ujházy L., A magyar nemzet történelme I. rész.

Tanár : *Pap* András.

IV. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Ujházy L. A magyar nemzet történelme II. rész. A magyarok története a mohácsi vésztől az 1867. évi koronázásig. Magyarország és Ausztria politikai földrajza.

Tanár : *Pap* András.

V. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Szölgyémi F. dr. Egyetemes történelem I. rész. Ó-kor. A keleti népek, görögök és rómaiak története a nyugatrómai birodalom megdüléséig.

Tanár : *Pap* András.

VI. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Szölgyémi F. dr. Egyetemes történelem II. rész. A középkor történelme egészen és az Új-kor történelme a veszfáliai békéig.

Tanár : *Pap* András.

VII. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Márki S. dr. Egyetemes történelem III. rész. Az Új-kor történelme a veszfáliai békétől 1871-ig.

Tanár : *Pap* András.

VIII. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Andor József, Magyarország története a középiskolák VIII. osztálya számára. — A magyarok oknyomozó története a legrégibb időkől 1867-ig.

Tanár : *Soó* Gáspár.

VIII. Földrajz.

I. osztály. K. k.: a) Márki S. dr., Földrajz I. rész. Magyarország földrajza. V. kiadás. b) Kogutovicz M. Földrajzi atlasz. III. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Frölich* Ottó.

II. osztály. K. k.: Márki S. dr. Földrajz. II. rész. A föld öt része. Kogutovicz Atlasz II. rész. Heti 3 óra.

Tanár: *Frölich* Ottó.

III. osztály. K. k.: a) Márki S. dr. Földrajz, IV. kiadás. b) Kogutovicz M. Földrajzi atlasz, III. kiadás. c) Mihálovits B. A fizikai és matematikai földrajz elemei.

Tanár: *Tamás* Albert.

IX. Természettudomány.

I. osztály. K. k.: Ormándy M. dr. Természettudomány a gimn. reálisk. I. o. számára. Heti 2 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

II. osztály. K. k.: Ormándy M. dr. Természettudomány a gimn. és reálisk. II. oszt. számára. Heti 2 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

IV. osztály. K. k.: Roth dr. — Tőkés L. A növénytan alapvonalai. Középiskolák felső osztályai számára, VI. javított kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

V. osztály. K. k.: Roth-Vangel dr. Az állattan alapvonalai. Középiskolák felső osztályai számára. V. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

VI. osztály. K. k.: Roth — dr. Hankó V. és dr. Melczer G. Ásványtan és kémia a gimnáziumok VI. osztálya számára. 1901.

Tanár: *Tamás* Albert.

X. Természettan.

VII. osztály. K. k.: Vörös Cyrill dr. Kísérleti természettan. Heti 4 óra. — Mechanika, hangtan és fénytán.

Tanár: *Gáspár* Balázs.

VIII. osztály. K. k.: Vörös Cyrill dr. Kísérleti természettan. Heti 4 óra. — Hőtán. Elektromosság és mágnesség. A kosmographia elemei.

Tanár: *Luckhaub* Gyula.

XI. Matematika.

Számítan I—III., algebra IV., algebra és geometria V—VIII.

I. osztály. K. k.: Gidró Bonifác, Közönséges számítan I. rész. Heti 4 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. A házi dolgozatok száma 100.

Tanár: *Gáspár* Balázs.

II. osztály. K. k.: Gidró Bonifác, Közönséges számítan. II. rész. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. A házi dolgozatok száma 120.

Tanár: *Luckhaub* Gyula.

III. osztály. K. k.: Lutter Nándor dr., Közönséges számítan XVI. kiadás. II. rész. Heti 3 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. A házi dolgozatok száma 80.

Tanár: *Gáspár* Balázs.

IV. osztály. K. k.: Borosay Dávid, Algebra. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. — Házi dolgozatok száma 90.

Tanár: *Luckhaub* Gyula.

V. osztály. K. k.: Borosay Dávid, Algebra és Borosay Dávid, Geometria. I. rész. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. Házi dolgozatok száma 35.

Tanár: *Gáspár* Balázs.

VI. osztály. K. k.: Borosay Dávid, Algebra és Borosay D., Geometria. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. Házi dolgozatok száma 70.

Tanár: *Luckhaub* Gyula.

VII. osztály. K. k.: Borosay Dávid, Algebra és Wagner, Geometria VII. kiadás. Heti 3 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 9. Házi dolgozatok száma 40—40.

Tanár: *Gáspár* Balázs.

VIII. osztály. K. k.: Borosay Dávid, Algebra. Wagner Alajos dr., Geometria. Heti 2 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen 8, házi dolgozat 30.

Tanár: *Luckhaub* Gyula.

XII. Rajz.

Rajzoló geometria I—VI., görögpótló rész V—VIII.

I. osztály. K. k.: Huszka József rajzoló geometria, I. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

II. osztály. K. k.: Huszka József, Rajzoló stereometria. Heti 3 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

III. osztály. K. k.: Huszka József, Konstruktív planimetria. Heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

IV. osztály. K. k.: mint a III. osztályban. Heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

V. osztály. Heti 2 óra. Ismert testek s ezekből összeállított testcsoportok rajzolása természet után a látásnak megfelelően. Különböző előadásmódok (technikák) gyakorlása. Ókori (asszír, egyiptomi, görög, római) műemlékek bemutatása a képzőművészetek fejlődése szerint, a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti magyarázatokkal kapcsolatban.

Tanár: *Spanyár* Pál.

VI. osztály. Heti 2 óra. Testcsoportok, domborművek, disztárgyak rajzolása természet után. Középkori műemlékek; épületek, szobrok, mozaik-, üveg- és miniatűr képek, fal és oltárképek bemutatása és ismertetése hű reprodukciók nyomán.

Tanár: *Spanyár Pál*.

VII. osztály. Heti 2 óra. Összetettebb használati és disztárgyak, valamint épületrészek és fegyverek rajzolása és festése. Új-kori nevezetesebb műemlékek és iparművészeti tárgyak, valamint néhány modern művészeti termék bemutatása, kérdésekkel és magyarázatokkal kísérve.

Tanár: *Spanyár Pál*.

VIII. osztály. Heti 2 óra. Természet köréből vett tárgyak; virágok, bogarak, lepkék, madarak és apróbb emlős állatok rajzolása és festése. A jelesebb magyar művészek műveinek bemutatása és ismertetése a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti és esztétikai magyarázattal kapcsolatban.

Tanár: *Spanyár Pál*.

XIII. Böleseleti előtan.

VIII. osztály K. k.: Szitnyai Elek: Lélektan és logika. Heti 3 óra.

Tanár: *Burger Arthur*.

XIV. Szépirás.

I. osztály. Heti 1 óra. — Folyó magyar írás; kis- és nagybetűk.

Tanár: *Embery Árpád*.

II. osztály. Heti 1 óra. Magyarírás folytatva: németírás.

Tanár: *Major Lajos*.

XV. Testgyakorlás.

I. osztály. Heti 2 óra. Játékdélután a II. osztállyal együtt.

II. osztály. Heti 2 óra.

III. osztály. Heti 2 óra.

IV. osztály. Heti 2 óra.

V. osztály. Heti 2 óra. Játékdélután a III. és IV. oszt. együtt.

VI. osztály. Heti 2 óra.

VII. osztály. Heti 2 óra. Játékdélután a VI., VII. és VII. osztállyal együtt.

VIII. osztály. Heti 2 óra.

Tanár : *Jánosy Béla.*

Magyar írásbeli tételek a négy felső osztályban.

V. osztály. 1. Töldi Miklós megküzd Tar Lőrincz helyett. 2. Tinódi Sebestyén : »Prini Péternek, Majláth Istvánnak és Terek Bálint fogságokról« című költeményének rövid ismertetése. 3. Id. Wesselényi Miklós báró jelleme (Kemény Zsigmond báró nyomán). 4. Kőrösi Csoma Sándor élete (Eötvös József br. emlékbeszéde után). 5. Istenfélelem és gyermeki szeretet (Kölcsey F. »Parainesis« c. műve nyomán). 6. Valamely elemi csapás leírása. 7. A Toldi-trilogia méltatása (Gyulai Pál emlékbeszéde nyomán). 8. Az én húsvétom. 9. Perikles halotti beszédének vázlata.

VI. osztály. 1. Valamely hallott népmese v. monda tartalma. 2. a) A »Walesi bárdok« taglalása. b) A ballada sajátos vonásai »Ágnes asszony« c. balladában. 3. Lelkiélet az eposzokban. 4. Gondolatok a betlenhemi jászolnál. 5. A monda eredete. 6. Valamely olvasott regény alapeszméje és főhősének jellemzése. 7. Megállapíthatók-e a népdalból a magyar nép sajátosságai? 8. A »Fóti dal« műfaja. 9. Nőalakok a »Bánk-bán«-ban.

VII. osztály. 1. A pogány magyarok vallási felfogása. 2. A vallásos és hazafias elem középkori liránkban. 3. Művelődési mozgalmak a prot. korszak elején. 4. Pázmány hatása korára. Isk. 5. A »Zrinyiász alapeszméje és költői kivitele. 6. Felfogás és stílusbeli tulajdonságok Mikes leveleiben (Isk.) 7. A magyaros iskola érdemei a nemzeti érzés és nyelv fejlesztése körül. 8. Csokonai lírai költészete. 9. Kazinczy és köre a nyelvújítási harcban.

VIII. osztály. 1. Kisfaludy Károly hatásának okai. 2. A történelem és »Bánk-bán.« 3. Eposzirók és az eposz sorsa Vörös-

martyótól Garay. 4. a) A királyság hanyatlásának okai a XII. század közepétől. b) A légkör elektromos és hőtüneténye. c) Az emlékezés és zavarai. 5. Valamely olvasott klasszikus regény méltatása. 6. A vallásos elem Arany János költészetében, 7. Eötvös és Kemény regényírók. 8. Költészetünk és nemzeti életünk a XIX. században.

Rendkívüli tárgyak.

1. **Egészségtan.** Heti 2 óra. Tankönyv : Fodor J. : dr. Egészségtan.

Tanár : *Imreh* Domokos dr.

2. **Szabadkézi rajz.** Heti 2 óra. Tananyag : Kézügyesítő gyakorlatok. Vázolás ceruzával, színes krétával, ecsettel. Falevelek, ágak, virágok rajzolása természet után. Az előrehaladottabbak edényeket, használati tárgyakat, apróbb-nagyobb madarakat rajzoltak és festettek természet után. A tanulók száma 11, előmenetelük a következő : Pillich D. I. o. t. jó, Makovits K. III. o. t. jó, Paschek V. III. o. t. jó, Zombor J. III. o. t. jó, Gál J. IV. o. t. jeles, Macskásy E. IV. o. t. jó, Glatz B. V. o. t. jeles, Tamás A. V. o. t. jeles, Vaitsuk F. V. o. t. jeles, Fülöp J. VI. o. t. jeles, Katinszky J. VII. o. t. jeles.

Tanár : *Spanyár* Pál.

Rajzkiállítás.

A lefolyt tanév végén a pünkösdi ünnepek alatt a tanulóifjuság rajzaiból és festményeiből kiállítást rendeztünk.

Kiállításunk célja elsősorban az egész tanulóifjuság figyelmének felhívása a rajzra és a rajzoktatásra, másodsorban, hogy a jobban sikerült munkák közszemlére állításával egymás munkáit és szorgalmát vagy tehetségét megismerve, a tanulók annál nagyobb kedvvel munkálkodjanak, s végül, hogy a szülők s az érdeklődők általános áttekintést nyerjenek a modern rajzoktatásról

s székely ifjainknak a rajzban való előhaladásáról. Ez utóbbi cél elérése szempontjából szükségesnek mutatkozott a rajzgyűjteményt más évfolyamok munkáival is kiegészíteni, főleg ott, hol egyik-másik osztály más évekhez képest gyöngébb előmenetelénél fogva korlátoltabb mennyiségű s könnyebb feladatok megoldásával foglalkozott. Az egész ifjuság rajzgyűjteménye egy teremben, osztályok szerint csoportosítva, lehetőleg időrendben a tanmenet szerint volt kiállítva. A rendkívüli órákra járó növendékeké pedig külön csoportban volt bemutatva, kezdők és haladók vegyesen.

A kiállítás általános képe, amennyire azt a terem s a kiállításra fordított költség megengedte, jó benyomást tett, s a kitűzött célok elérésére megfelelőnek bizonyult.

Az egyes csoportokról a következőket jelenthetjük: Az első és második osztályban még a régi módszer szerint geometriai szerkesztések alapján készített síkétkitényeket rajzolniak főleg az I-ső osztályban, hol a geometriai alapfogalmak elsajátítása a fő dolog.

Az étkitényeket rendszeren jelentőségük szerint színezik is, s a megszokott görög s arab étkitényeken kívül magyar illetőleg székely motivumokat is rajzolgatnak. A második osztályban a tananyag terjedelménél fogva csupán az ismertebb testek képeinek megszerkesztésére szoritkoznak s kombinálják is itt-ott őket. A képek a papiroson való helyes elrendezése s a szükséges geom. pontosság elsajátítása itt a tanuló feladata. Az I-ső és II-odik osztály rajztanítása tehát nem illeszkedik szorosán a III-adikéhoz s az előtte álló elemi iskoláéhoz sem, ahol az utóbbi években természet után is rajzolnak. Szükséges volna itt szabadkézi rajzzal is foglalkozni, illetőleg azt itt kezdeni, de ezen ezidőszerint nem lehet változtatni. A III-ik osztály rajzoktatásában már a szabadkézi rajzra van nagyobb súly fektetve. Rajzolnak természet után egyszerű tárgyakat csak körvonalalaiban (többször növényeket), s másolnak fali vagy kézi lapmintákról, ez utóbbiakat színezik is. Az átmenetnél fogva a rajztanításban itt zökkenés történik, mert az eddig geometriailag gondolkozó s leginkább síkformákat rajzó rendszeren visszariad a természet utáni rajzolástól, mely szabad önálló felfogást kíván s a tárgyaknak térben való elhelyezését. Érthető e kedvetlenség annál inkább, mert a tanuló eddig geo-

metriailag már eléggé helyes és tetszetős rajzot tudott produkálni, holott itt saját felfogásának helyességében nem bizva, egyszerű körvonalakból álló rajza kielégítetlenül hagyja. Igen jó szolgálatot tesz azért itt a lapminta (mindig növénymotívum) hol a tanuló geometriai elrendezéssel is találkozik.

A IV-edik osztályban már kevesebb a másolás s több a természet utáni rajz. Kísérletek történtek az ismert motívumokból összeállított önálló ékitménytervek készítésére, de a rajztudás fogyatékossága s a rövid idő ezt csak korlátozott mértékben engedik meg.

Az V-ödik osztályban kezdődik a rajz szélesebb alapokra való fektetése. Itt megismerkednek a látszat törvényeivel. A rajzolás a gömbölyű tárgyakon kezdődik, mert ezeken a látszati elváltozások több szabadságot engednek s így az esetleges hibák nem oly föltűnőek, mint a szögletes testeknél, ahol nagyobb tudásra, tapasztalatra van szükség s ahol a kisebb rajzbeli hibákat is gondosan kerülni kell. Az osztály ezidén kitett magáért, mert minden növendéktől van elegendő számmal jól sikerült munka. Fődolog itt a tárgy helyes felfogása s a papiroson való célszerű elrendezése. A VI-odik osztályban e studium folytatódik.

Inkább rajzolgatnak, hogy a térben az adott nézőpontok szerint beállított tárgyaknak helyes és gyors felfogása a vérükbe menjen át. Eppen ezért nem szabad itt gondosan kicirkalniazott s szépen kiárnyékolt rajzokat keresni, mert erre idő nincs, s nem is szükséges követelmény a kidolgozás az értelmes rajzolásnál.

A VII-edik osztály feladata a festés, az ugynevezett foltkere-sés. A tárgyaknak nem vonal, hanem a rajtuk mutatkozó fény és árnyékmasszák szerint való felfogása. Festenek egy- és több színnel, s ez időszerint inkább vízfestékekkel, mely ugyan a legnehezebb technikák egyike, de mert I-ső osztálytól kezdve használják, elég jól birkoznak meg vele.

A VIII. osztály tanulói főleg az idén fejrajzolással foglalkoztak. Előbb gipszről antik-ot, később felváltva egymást rajzolták. E feladat itt ezidén kevesebb-, de máskor sok nehézségbe szokott ütközni, mert a fej rendkívül komplikált tárgy, még részeinek helyes lerajzolása sem könnyű feladat. Helyes felfogása, a részek harmonikus elrendezése s anatómiailag is helyes visszaadása (nem

tekintve a kifejezést) a tanulók s a tanár részéről is sok fáradtságot és türelmet igényel.

A rendkívüli órákra járó csoportbeliek inkább olajfestékekkel dolgoznak. Tudásuk tekintettel a több szabadságra s a több gyakorlatra, nagyobb a rendes órák hallgatóinak tudásánál, s mert kevesebben vannak jobban is haladnak. Eltekintve ettől, örömmel tapasztaljuk, hogy az olajfesték igen jó s alkalmas tanszer, mert könnyebb kezelésénél fogva, kevesebb fáradtsággal s idővel tetszetős s helyes dolgokat produkálnak, nem csak a rendkívüli, hanem a rendes tanórán is. Mivel most elég olcsón szerezhetők be az iskolai célokra készített olajfestékek, rövid időn belül az olajfestés ilyen formán rendes iskolai tárgy lesz. Megszűnt tehát e technika a rajz és festészet netovábbja lenni s ma már minden gimnázista tudja, hogy az olajfestés még nem művészet.

Próbálkoztak még a tanulók otthon fafaragással és fűrész-munkákkal is; ezekből egy-kettőt ki is állítottak. Ezekkel való rendszeres foglalkozás a jövő iskola feladata. Az ifjúság terrakotta munkái az ipariskolában voltak kiállítva.

Ezekben számoltunk be röviden a kiállítás anyagáról, a gimnáziumi rajzoktatás menetéről, mely természetesen a főtanhatóság utasításai és rendeletei értelmében történik. Az eredmény elbírálása nem a mi feladatunk.

Annyit konstatálhatunk, hogy a rajztanítás ezidőszerinti rendszere mellett a tanulók elsajátíthatják mindazt amire egy művelt embernek e tekintetben szüksége van; alkalmas arra, hogy nem csak tiszteletet és csodálatot, hanem őszinte szeretetet is ébresszen a képzőművészetek iránt. A művészet szeretete pedig magával hozza a természet szeretetét és megértését, mely az Istennek szeretettől ihletett alkotása, a legtisztább és legédesebb élvezetek forrása.

3. Mintázás. Tananyag: Bevezetésül alapkészítés, adott méret szerint. A kiadott tárgynak az alapra való felrajzolása. Egyszerű és komplikáltabb ornamentikus részletek, később figurális alakzatok mintázása fősz minták után; a tanulók tehetsége szerint agyagban. A különböző stílusok rövid megmagyarázása. Heti 2 óra. Tanév végén a készített mintázatokból kiállítás rendezve. A tanítás a helybeli m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskolában folyt.

A mintázási tanfolyamra beiratkozott tanulók osztályzata az 1907—8. tanévben: Tomcsa S. 2, Tóth G. 2, Lönhard F. 2, Ta-

más A. 2, Biró B. 2, Maráth J. 2, Pillich D. 2, Slakovits M. 2, Csiesmányi Á. 2, Ferenczi N. 2, Szeles P. 2, Papp A. 2, Kovács M. 2, András Gy. 2, Biró M. 3, Hargita Gy. 2, Jakabffy E. 2, Mácsai L. 2, Szabó G. 2, Tóth J. 2, Csicsmányi G. 2, Hadnagy E. 2, Józsa E. 2, Dobai T. 2.

Ohajtandó, hogy a jövő tanévben, mivel a mintázás fontos tényező az ifjúság fogékony lelkére és finomító forma — izlésére, minél többen iratkozzanak be a tanfolyamra. Egyeseket rendetlenségük miatt osztályozni nem lehetett.

4. Ének. Az ifjúság az énekből heti 4 órában nyert oktatást. Ezen órákból 2 óra az egyházi- és 2 óra a világi ének tanítására lett fordítva. Azok, a kiknek megfelelő zenei érzékük mellett megfelelő hanganyaguk volt, az énekkarba osztattak be, s az így megalakult vegyeskar 102 működő tagból állott. — A gimnáziumi ifjúság az egyházi éneket 2 csoportra osztva, heti 2 órában tanulta és pedig: hétfőn d. u. 3—4-ig az első csoport (I—II. o.), pénteken d. u. 3—4-ig a második csoport (III—IV. o.) — Az ifjúsági énekkar közreműködött a következő ünnepélyek alkalmával: Szent Imre ünnepén, márc. 15-én és az évváró ünnepélyen. A naponként tartani szokott szentmisén az ifjúság *unisono* énekel és az éneklésnél a »Stampay«-féle énekkönyvet használta. — Betanult darabok: 1. Dal Szent Imréhez, szö. Burg A., dall. Németh Gy., 2. Isten dicsősége, Beethoventől. 3. Insurgensek indulója. 4. »Talpra magyar« Szotyori K.-tól. 5. Vándordal Abt F.-tól. 6. Szent az érzet Török E.-tól. 7. »Ecce sacerdos magnus«, Németh Gyulától.

5. Zene. A gimnáziumi ifjúság önként jelentkező tagjai 2 csoportba osztva, heti 5 órában nyertek a zenéből oktatást. A kezdők csoportja, a zene elemeit heti 3 órában tanulta, míg a haladók gyakorlati oktatásban részesültek. A zenekarnak volt összesen 19 tagja, kik a következő darabokat tanulták és adták elő: 1. Concert ouverture vonósnégyes. 2. Boston, Valcer a »Vig özvegyből.« 3. Népdal egyveleg. 4. Varázskeringő Strausztól. 5. Méhkas induló Wiereckitől. 6. Részlet a páros szöktetés c. operettéből. Az egyházi énektanítást Szabó Antal k.-tanító vezette, míg a világi éneket és zenét Németh Gyula fenyédi plébános, zene- és énektanár tanította.

Az ének- és zenének heti órászáma 8.

IV. Tanórák

a székelyudvarhelyi r. k. főgimnáziumban

Osztályok és osztályfőnökök	Órák	H é t f ő	
		délelőtt	délután
I. Frölich Ottó	1	Számтан Gáspár	Rajz Spanyol
	2	Hittan Szabó	Egyh. én. Szabó
	3	Latin Frölich	Zene Németh
	4	Földrajz Frölich	—
II. Fazakas Gáspár	1	Latin Fazakas	Földrajz Frölich
	2	Rajz } Spanyol	Egyh. ének Szabó
	3	Rajz } Spanyol	Zene Németh
	4	Magyar Fazakas	—
III. Kovács János	1	Magyar Kovács	Latin Kovács
	3	Német Burger	—
	2	Hittan Szabó	Zene Németh
	4	Számтан Gáspár	—
IV. Kovácsy Jenő	1	Számтан Luckhaub	Term.-r. Tamás
	2	Magyar Kovácsy	—
	3	Latin Kovácsy	Zene Németh
	4	Torna Jánosy	—
V. Burger Ártur	1	Német Burger	Latin Fazakas
	2	Görög Embery	—
	3	Görögp. Pap	Zene Németh
	4	Számтан Gáspár Történet Pap	—
VI. Major Lajos	1	Görög Major	Latin Major
	2	Görögp. Kovácsy	—
	3	Term.-r. Tamás	Zene Németh
	4	Számтан Luckhaub Német Szemlért	—
VII. Embery Ártád	1	Latin Embery	Számтан Gáspár
	2	Term.-t. Gáspár	—
	3	Német Burger	Torna Jánosy
	4	Hitan Szabó	—
VIII. Luckhaub Gyula	1	Történel. Soó	Latin Kovácsy
	2	Görög Major	Torna Jánosy
	3	Görögp. Szemlért	—
	4	Német Szemlért Term-tan Luckhaub	—

rendje

az 1907—908-dik tanévben.

K e d d				S z e r d a			
délelőtt		délután		délelőtt		délután	
Latin Frölich Torna Jánosy Magyar Frölich Földrajz Frölich	Ének Zene	Németh —	—	Számtan Gáspár Latin Frölich Szépirás Embery Term.-r. Tamás	Magyar Frölich Zene Németh —	—	—
Magyar Fazakas Számtan Luckhaub Latin Fazakas Torna Jánosy	Ének Zene	Németh —	—	Term.-r. Tamás Hittan Szabó Számtan Luckhaub Földrajz Frölich	Latin Fazakas Zene Németh —	—	—
Számtan Gáspár Latin Kovács Torna Jánosy Történet Pap	Ének Zene	Német —	—	Latin Kovács Földrajz Tamás Rajz } Rajz } Spanyol	Német Burger Egyh. ének Szabó Zene Németh —	—	—
Német Szemlér Rajz Spanyol Term.-r. Tamás Latin Kovácsy	Ének Zene	Németh —	—	Latin Kovácsy Történel. Pap Hittan Szabó Magyar Kovácsy	Számtan Luckhaub Egyh. ének Szabó Zene Németh —	—	—
Magyar Burger Latin Fazakas Történet Pap Term.-r. Tamás	Ének Zene	Németh —	—	(Görög Embery (Görögp. Pap Számtan Gáspár Német Burger Latin Fazakas	Term.-r. Tamás Zene Németh —	—	—
Latin Major Magyar Szemlér Számtan Luckhaub (Görög Major (Rajz Spanyol	Ének Játék	Német Jánosy	—	Hittan Szabó Számtan Luckhaub (Görög Major (Görögp. Kovácsy Történet Pap Torna Jánosy	Német Szemlér Zene Németh —	—	—
Magyar Kovács Történet Pap (Görög Embery (Rajz Spanyol Latin Embery	Ének Játék	Németh Jánosy	—	Német Burger (Görög Embery (Görögp. Kovács Magyar Kovács Term.-t. Gáspár Történet Pap	Egészst. Imreh Zene Németh —	—	—
Hittan Szabó Bölcsélet Burger Magyar Szemlér Term.-t. Luckhaub	Ének Játék	Németh Jánosy	—	Számtan Luckhaub Latin Kovácsy Német Szemlér Magyar Szemlér	(Görög Major (Rajz Spanyol Zene Németh —	—	—

Osztályok és osztályfőnökök	Órák	C s ü t ö r t ö k	
		délelőtt	délután
I. Frölich Ottó	1	Hittan Szabó	Ének Németh
	2	Latin Frölich	—
	3	Term.-r. Tamás	—
	4	Magyar Frölich	—
II. Fazakas Gáspár	1	Számtan Luckhaub	Ének Németh
	2	Latin Fazakas	—
	3	Magyar Fazakas	—
	4	Torna Jánosy	—
III. Kovács János	1	Történel. Pap	Ének Németh
	2	Német Burger	Játék Jánosy
	3	Latin Kovács	—
	4	Magyar Kovács	—
IV. Kovácsy Jenő	1	Latin Kovácsy	Ének Németh
	2	Német Szemlér	Játék Jánosy
	3	Történel. Pap	—
	4	Rajz Spanyol	—
V. Burger Ártur	1	Magyar Burger	Ének Németh
	2	Hittan Szabó	Játék Jánosy
	3	{Görög Embery	—
	4	{Rajz Spanyol Latin Fazakas	—
VI. Major Lajos	1	{Görög Major	Ének Németh
	2	{Rajz Spanyol	—
	3	Latin Major	—
	4	Magyar Szemlér Term.-r. Tamás	—
VII. Embery Árpád	1	Latin Embery	Ének Németh
	2	{Görög Embery	—
	3	{Rajz Spanyol	—
	4	Számtan Gáspár Hittan Szabó	—
VIII. Luckhaub Gyula	1	Történel. Soó	Ének Németh
	2	Term.-tan Luckhaub	—
	3	Bölcsélet Burger	—
	4	Görög Major Görög. Szemlér	—

P é n t e k			S z o m b a t				
délelőtt		délután		délelőtt		délután	
Számтан Spanyol Torna Jánosy Földrajz Frölich Magyar Frölich	Latin Frölich Zene Németh — —	Latin Frölich Rajz } Spanyol Rajz } Magyar Frölich	Számтан Gáspár Játék Jánosy » —				
Magyar Fazakas Hittan Szabó Term.-r. Tamás Latin Fazakas	Rajz Spanyol Zene Németh — —	Latin Fazakas Szépirás Major Földrajz Frölich Számтан Luckhaub	Magyar Fazakas Játék Jánosy — —				
Latin Kovács Számтан Gáspár Hittan Szabó Földrajz Tamás	Magyar Kovács Zene Németh — —	Latin Kovács Német Burger Magyar Kovács Torna Jánosy	Történel. Pap — — —				
Számтан Luckhaub Német Szemlér Magyar Kovácsy Torna Jánosy	Latin Kovácsy Zene Németh — —	Term.-r. Tamás Történel. Pap Hittan Szabó Magyar Kovácsy	Latin Kovácsy — — —				
Term.-r. Tamás Német Burger Latin Fazakas {Görög Embery {Görögp. Pap	Számтан Gáspár Zene Németh — —	Törtélem Pap Hittan Szabó Latin Fazakas {Görög Embery {Rajz Spanyol Torna Jánosy	Magyar Burger — — —				
{Görög Major {Görögp. Kovácsy Term.-r. Tamás Számтан Luckhaub Latin Major	Történel. Pap Zene Németh — —	Hittan Szabó Német Szemlér Magyar Szemlér Történel. Pap Torna Jánosy	Latin Major — — —				
Történel. Pap {Görög Embery {Görögp. Kovács Német Burger Term.-t. Gáspár	Latin Embery Torna Jánosy — —	Számтан Gáspár {Görög Embery {Görögp. Kovács Term.-t. Gáspár Magyar Kovács Latin Embery	Egészst. Imreh — — — —				
Hittan Szabó Term. tan Luckhaub {Görög Major {Rajz Spanyol Latin Kovácsy	Német Szemlér Torna Jánosy — —	Történel. Soó Latin Kovácsy Bölcsélet Burger Magyar Szemlér	Számтан Luckhaub — — —				

VI.

Tanári kar.

Soó Gáspár, világi; a főgimnázium és internátus igazgatója, okl. tanár a történelem- és földrajzból; a történelemnek a VIII. oszt.-ban rendes tanára. Heti óráinak száma 3. Tanít 29 év óta.

Burger Ártur, világi; okl. tanár a magyar és német nyelvből; a magyar nyelvnek az V. oszt., a német nyelvnek a III., V., VII. osztályban a bölcséletnek a VIII. osztályban rendes tanára; az V. oszt. főnöke. Heti rendes óráinak száma 16. A tanári könyvtár őre. Tanít 6 év óta.

Embery Árpád, világi; okl. tanár a latin- és görög nyelvből; a görög nyelvnek a V., VII., a latin nyelvnek a VII., a szépírásnak az I. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 16. Tanít 22 év óta.

Fazakas Gáspár, erd. egyházmegyei áldozó pap, okl. tanár a magyar- és latinnyelvből; a II. osztály főnöke; a magyar nyelvnek a II., a latin nyelvnek a V. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 16. Tanít 8 év óta.

Frölich Ottó, világi; okl. tanár a földrajzból és történelemből; az I. oszt. latin és magyar, I. és II. oszt. földrajz h. tanára. Módsz. ért. jegyző. Heti óráinak száma 17. Tanít 3 év óta.

Gáspár Balázs, világi, okl. tanár a mennyiségtan és természettanból; a mennyiségtannak az I., III., V. és VII. oszt., a természettanak a VII. oszt. rendes tanára. Heti óráinak száma 17. Tanít 26 év óta.

Kovács János, erd. egyházmegyei áldozó pap, a finevelő intézet igazgatója; gimn. hitszónok, okl. tanár a magyar- és latinnyelvből; a III. oszt. főnöke, a magyarnak a III., VII.

a latinnak a III., a görögptótlónak a VII. osztályban rendes tanára
Heti óráinak száma 17. Tanít 14 év óta.

Jánosy Béla, világi; végzett tanárjelölt; tanította a tornát az egész gimnáziumban heti 16 órában, a játékdélutánokat vezette az őszi és tavaszi hónapokban 3 csoportban. Tanít 1 év óta.

Kovácsy Jenő, világi; okl. tanár a magyar- és latinnyelvből; a magyar nyelvnek a IV., a latin nyelvnek a IV. és VIII. oszt., a görögptótlónak a VI. oszt. rendes tanára; a IV. oszt. főnöke. Heti óráinak száma 17. Tanít 4 év óta.

Luckhaub Gyula, világi; okl. tanár a mennyiségtan és természettanból, okleveles gyorsírás tanár, a VIII. oszt. főnöke, a matematikának a II., IV., VI., VIII. oszt., a természettannak a VIII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 17. A természettani szertár őre. Tanít 4 év óta.

Major Lajos, világi; okl. tanár, a latin- és görögnyelvből; a latin nyelvnek a VI., a görögnyelvnek a VI. és VIII. oszt. a szépirásnak a II. oszt. rendes tanára; az ifjusági könyvtár őre. A VI. oszt. főnöke. Heti óráinak száma 15. Tanít 3 év óta.

Pap András, világi; okl. tanár a történelemből és földrajzból; a történelemnek a III., IV., V., VI—VII. osztályban, a görög helyett vál. irodalomnak az V. o. rendes tanára. Heti óráinak száma 18. Tanít 29 év óta.

Spanyár Pál, világi; okl. tanár a szabadkézi- és mértani rajzból, a rajzoló geometriának az I., II., III., IV., a görögptótló rajznak az V., VI., VII., VIII. osztályban rendes tanára, a szabadkézi rajznak, mint rendkívüli tárgynak tanára. Heti óráinak száma 18. A rajzszertár őre. Az ifjusági kirándulási egyesület elnöke. Tanít 10 év óta.

Szemlér Ferenc, világi; okl. tanár a magyar- és németnyelvből; a magyarnyelvnek a VI., VIII. oszt., a németnyelvnek a IV., VI., VIII. oszt. a görögptótlónak a VIII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 17. Az önképzőkör vezetője. Tanít 10 év óta.

Tamás Albert, világi; okl. tanár a természetrajz-, vegytan-

és tornából; a természetrajznak az I., II., IV., V. és VI., a földrajznak a III. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 15. A tanári tanácskozások jegyzője; a természetrajzi-, vegytani- és földrajzi szertárak őre s az ifjusági segélyező könyvtár felügyelője. Tanít 25 év óta.

Szabó János, erd. egyházmegyei áldozó pap; a hittannak az I—VIII. osztályban h. tanára. Heti óráinak száma 16. Tanít 3 év óta.

Imreh Domokos dr., világi, orvos-doktor; az egészségtanak a VII. osztályban okl. rendes tanára, heti 2 órában. Iskolaorvos. Tanít 6 év óta.

Németh Gyula, egyházi; erd. egyházm. áldozó pap; az ének- és zenekar vezetője. Tanít 3 év óta.

Sándor János, hitoktató; görög katolikus esperes.

A nem róm. kath. és nem görög kath. tanulók saját hitoktatóiktól az intézeten kívül részesültek vallástanításban.

Intézeti szolgák.

Ilyés Alajos, *Hadnagy* János.

Tamás Albert jubileuma.

A lefolyt tanév végén *Tamás* Albert tanári működésének 25 éves jubileumát ünnepelte meg az intézet. A június 14-edikén megtartott évzáró-ünnepélyen az egész tanári kar, az ifjuság és nagyszámu közönség jelenlétében elsősorban *Mikes* János gróf főesperes, püspöki biztos üdvözölte a jubilánst a püspök ur ő nagyméltósága és az erdélyi róm. kath. Státus igazgatótanácsa nevében. Beszédében különösen kiemelte azon nagy és elévülhetetlen érdemeket, amelyeket *Tamás* Albert nemcsak az ifjuság nevelése és oktatása, hanem főképen egy a modern kor színvonalán álló, mindennemű paedagogiai és didaktikai követelményeknek megfelelő

természetrizsi és vegytani szertár létesítése körül szerzett, mert Tamás Albert 25 éven át szakadatlanul folytatott hosszú, fáradtságos, mondhatni idegölő munkával és kiváló szakértelemmel oly természetrizsi szertárt létesített, amilyent csak az ország legmodernebb, legjelesebb tanintézeteiben találhatunk. Munkájáért sohasem várt és nem is fogadott el semminemű elismerést, mert mindig az volt az elve, hogy a tanár hivatásának éljen és ne várjon azon fáradozásaiért elismerést, amelyeket állásával járó kötelességéből kifolyólag meg kell tennie. A tanári testület szeretetét és jókívánságát Soó Gáspár igazgató tolmácsolta az ünnepeltnek. Soó igazgató 25 éven át működött együtt Tamás Alberttel és így a legjobban tudta kifejezésre juttatni azt a nagyrabecsülést, mely őt mint pontos, szorgalmas, sohasem lankadó, folytonosan és önzetlenül munkálkodó tanárt és derék, jó kollégát méltán megilleti. Huszonöt évig hetenkint 28—30 órán át tanítani, emellett megszakítás nélkül értekezleti jegyzőnek lenni, egész sereg különböző, sok munkával járó társadalmi tisztséget betölteni és mégis állandóan vidámnak, megelégedettnek és frissenek maradni, oly körülmények, amelyek föltétlenül tiszteletet és nagyrabecsülést parancsolnak.

Beszéde végeztével az igazgató átnyujtotta a jubilánsnak a kollégák emlékjándékát. A tanári testület ugyanis Tamás Albert 25 éves tanári jubileuma alkalmából egy alapítványt létesített *Tamás Albert jubiláris alapítványa* névvel, olyan célzattal, hogy annak kamatját (20 koronát), két egyenlő részre osztva, minden évben két olyan tanuló kapja meg, aki a természetrizsban kiváló előmenetelt tanusított. Ezután a tanulóifjuság háláját Embery Kálmán VII. o. t. tanuló fejezte ki, mire Tamás Albert válaszolt az üdvözlésekre és mondott köszönetet az iránta tanusított figyelemért.

Az alapítványhoz a következők járultak hozzá:

A róm. kath. főgimn. tanártestülete 150 korona, Mikes János gróf főesperes 20 kor. Dr. Váentsik Ferenc ügyvéd 20 kor., Szabó István kir. ügyész 20 kor., Simó Mátyás városi pénztáros 10 kor., Szombatfalvy Lajos főkapitány 10 kor., Oláh Dániel kadicfalvi plebános 10 kor., Gotthárd János polgármester 10 kor.,

Persián János kereskedő 10 kor., Márkos Endre káplán 5 kor., Lakatos Tivadar városi tanácsos 2 kor., Soó Domokos városi tanácsos 5 kor., Dr. Paál Árpád várm. főjegyző 10 kor., Szabó Nándor szolgabíró 5 kor., Paschek Viktor takarékp. könyvelő 10 kor., Dr. Kovács Jenő ügyvéd 10 kor., Becsek Aladár szerkesztő 10 kor., Hargita Nándor szakisk. igazgató 10 kor., Maráth József tanár 3 kor., Pillich Lajos tanár 3 kor., Spaller József tanár 1 kor., Petrányi Miklós tanár 10 kor., Gabrovitz Kornél tanár 1 kor., Koberi Ferenc művezető 1 kor., Halbich Jakab művezető 1 kor., Dézsi Lajos káplán 5 kor., Szabó Antal kántor 4 kor., Sebestyén Mózes zetelaki esperes 40 kor., Péterffy Lőrinc szárhegyi plebános 10 kor., Tamás István székelyszentkirályi plebános 6 kor., Gáspár János lövétei plebános 10 kor., Szent Ferenc rendi zárda 20 kor., György Lázár máréfalvi plebános 10 kor., Pap Zakor József 10 kor., Dr. Nagy Samu ügyvéd 10 kor., Bálint György timár 10 kor., Szeles Dénes timár 5 kor., Németh Gyula fenyédi plebános 6 kor., Szentpétery Ferenc postatiszt 5 kor., Dávid Lajos postatiszt 2 kor., Daróczy Miklós timár 5 kor. Összesen 505 kor.

VI.

Az ifjuság érdemsorozata.

Rövidítések magyarázata: Az erkölcsi viselet jelzésénél 1 = jó, 2 = szabályszerű, 3 = kevésbé szabályszerű. Az előmenetel jelzésénél 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Egyéb rövidítések: g. k. és g. kath. = görög katolikus, g. kel. = görög keleti, ev. ref. = evangélikus református, ág. ev. = ágostai evangélikus, unit. = unitárius, öszt. = ösztöndíjas, ism. = ismétlő, alap. = alapítványos, fm. = felmentetett, ftm. = féltandíjmentes, tm. = tandíjmentes, m. t. = magántanuló.

I. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló m.	Szépírá	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Binder Emil	1	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2
Biró Balázs	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
Bloch Kázmér	2	2	1	1	1	2	3	1	1	1	2
Boros Domokos	1	2	3	2	2	2	3	2	2	1	3
5 Brassay Sándor	2	2	3	2	2	4	3	2	2	2	4
Constantinescu János	1	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3
Csató Árpád	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3
Csicsmányi Árpád	3	3	4	4	3	3	3	3	3	2	4
Csiszér József	2	3	3	3	2	2	3	1	2	2	3
10 Demény István	2	2	3	3	2	2	2	1	2	1	3
Elekes Ernő	1	2	3	3	2	1	2	1	1	1	3
Fulcea Enea	3	3	2	3	3	3	3	1	2	1	3
Gáll Arnold	2	3	4	4	3	4	3	3 ^{fm.}	2	2	4
Göllner Emil	1	3	3	3	2	2	3	2	1	2	3
15 Jakab Dénes ftm.	2	2	1	2	1	2	3	1	3	1	2
János Áron	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kovács Antal	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Kovács Győző	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2	4

A tanuló neve		Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló m.	Szépírá	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
	Kovács Károly ism.	1	3	3	3	2	2	2	1	2	2	3
20	Kuharcz Ernő	2	3	3	3	2	3	3	1	2	1	3
	Lázár Gergely	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2
	Lázár Márton ism.	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2
	Lönhardt Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Makovics Árpád ftn.	2	3	3	3	2	2	2	2	1	1	3
25	Maráth József, ...	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1	2
	Martinovits Kálmán ism.	1	2	3	3	2	2	2	2	3	1	3
	Máthé Árpád	1	2	3	2	2	2	3	1	1	1	3
	Mihály Imre	3	4	4	4	3	4	4	1	2	1	4
	Miklósy István ftn.	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	2
30	Nagy István	3	3	4	3	3	2	3	2	3	2	4
	Nagy M. Lajos	2	3	3	3	3	3	2	2	3	2	3
	Nevelics Ede	2	3	3	3	2	4	3	3	2	2	4
	Orbán Lajos ism.	3	3	4	3	3	3	3	1	1	1	4
	Pillich Dezső	2	2	3	3	2	2	2	2	2	1	3
35	Ráduly Lajos ftn.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Szabó Endre	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
	Szabó István	3	3	4	4	4	4	4	2	3	2	4
	Szuciu Simon ism.	2	3	3	4	3	4	3	2	3	1	4
	Tamás Antal	2	2	2	2	2	3	3	1	3	1	3
40	Tamás Béla	3	3	4	4	3	4	3	3	1	1	4
	Tamásy Jenő ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
	Tályán Miklós	3	4	4	4	3	4	4	3	3	1	4
	Thott László	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2
	Tomcsa Sándor ftn.	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2
45	Tóth F. Géza	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2
	Török István	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3
	Vass Albert	2	3	4	3	3	3	3	2	2	1	4
	Id. Zakariás Ferenc ism.	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3
	Ifj. Zakariás Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	3
50	Zakariás Ignác ism.	3	2	3	3	3	4	3	2	1	1	4
	Zengliczky Endre	2	3	3	3	2	4	3	2	1	1	4
	Zsombory József ftn.	1	2	2	2	2	3	2	1	2	1	2

Vizsgálatlan maradtak: Betegh Pál, Slakovits Mihály.

Kimaradtak: Dávid Dezső, Szakálos Zoltán, Virágh Lajos.

II. osztály.

A tanuló neve											
	Hittan	Magyar	Latin	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló m.	Szépíráás	Torna	Magaviselet	Általános osztályz
András Gyula	2	3	3	3	3	3	3	1	3	1	3
Barkóczy Albert	2	3	4	3	3	3	4	3	3	1	4
Bálint Gábor ftm.	1	2	2	2	2	2	3	1	2	1	2
Bálint Lajos	2	3	4	4	3	4	3	3	1	1	4
5 Boér Romulus g. kath.	3	3	3	3	2	3	3	2	3	1	3
Bokor Ferenc ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bencze Lajos ev. ref.	—	2	3	3	2	3	3	4	3	2	3
Benedek Albert	3	3	3	4	3	3	3	2	1	1	4
Czárán Manó	3	4	4	3	3	3	3	3	1	1	4
10 Czikmántory Endre	2	2	2	3	3	1	3	3	3	2	3
Csató Pál ftm.	1	1	1	2	2	2	2	3	2	1	2
Dakó Sándor tm.	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2
Dénes János ftm.	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2
Deáky György	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3
15 Drunek András ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Ferenczy Gyula	1	3	3	1	2	3	3	3 fm.	1	1	3
Ferenczy Kálmán	1	2	2	3	2	3	3	2	1	1	3
Göllner Károly	2	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3
Györfy Endre ftm.	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1	3
20 Hajdu Jenő ftm.	1	1	2	2	2	2	1	2 fm.	1	1	2
Hüve Béla	1	2	3	3	2	2	3	1	1	1	3
Jakab Albert	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jakab Dezső ftm.	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2
János Ignác ftm.	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2
25 Kápálb Ferenc	3	3	4	4	3	3	3	3	2	1	4
Kiss Dénes	3	4	4	3	3	4	4	3	3	2	4
Kovács József ftm.	1	2	2	3	2	1	2	1	2	1	2
Kovács Mózes	3	4	4	3	3	4	3	3	2	1	4
Kovács Mihály tm.	1	2	2	2	2	2	3	3	2	1	3
30 Kertész Mózes	2	4	4	3	3	3	3	2	3	1	4
Márton Mózes	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2
Máthé Ferenc	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Mühlfáy Dezső	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3

A tanuló neve		Hittan	Magyar	Latin	Földrajz	Természettud.	Számítás	Rajzoló m.	Szépíráás	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
	Oláh Antal	2	2	2	3	3	3	2	1	2	1	3
35	Orbán Balázs ftm.	1	3	3	2	2	1	2	2	1	1	3
	Papp Antal	2	3	4	3	3	3	3	3	1	1	4
	Páll István	2	2	3	4	3	4	3	3	2	1	4
	Páll Vencel	2	3	3	3	3	4	3	2	2	1	3
	Ráduly József	2	3	3	2	2	3	2	3	2	1	3
40	Sándor Dénes	2	3	3	3	2	3	3	1	3	1	3
	Sánduly Dénes	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	3
	Szabó András	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Szabó Dénes	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2	4
	Szabó Gyula ftm.	1	2	2	3	2	3	3	1	1	1	3
45	Szabó Imre	1	2	2	3	3	3	3	2	2	1	3
	Szávu Pál g. kel.	1	3	3	3	3	2	3	2	1	1	3
	Szeless Pál ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Thott Sándor	2	2	3	3	3	3	1	1	1	1	3
	Tőzsér Antal	3	3	4	4	3	3	3	3	3	2	4
50	Zöld Jenő	2	2	2	3	2	2	2	3	1	1	2
	Vinczeffi Pál magántanuló	1	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2

Kimaradt: Lux János, Gegő Ferenc.

III. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar	Latin	Német	Történelem	Földrajz	Számtan	Rajzoló mértan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Balássy Ignác ism.	2	4	4	4	3	3	4	3	2	2	4
Benedek János alap. ftm. . .	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2
Biró Mihály	2	3	3	2	2	3	4	3	3	1	4
Csergő Benedek	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2
5 Csicsmányi Géza	2	3	3	3	2	2	3	2	3	1	3
Dobay Tibor alap. ftm. . . .	1	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2
Embery István tm.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2
Fülöp György	2	3	4	4	3	3	4	3	3	2	4
Füstös Gyula ism.	2	3	3	3	3	3	4	3	2	1	4
10 György József	3	3	4	4	3	4	4	3 ^{fm.}	1	1	4
Gál Albert ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Görgényi Károly ism.	2	3	3	3	1	3	2	3	3	2	3
Hadnagy Endre	2	3	3	3	2	2	2	3	1	1	3
Hajdó Lajos	1	3	3	3	2	2	3	3	2	1	3
15 Hargita György ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Huszár Benedek	2	2	3	3	3	2	4	2	1	2	4
Ilyés Balázs	2	3	4	3	3	3	3	2	1	1	4
Imreh Sándor unit.	3	3	4	3	3	2	4	3	2	2	4
Jakabffy Ernő	2	2	3	2	2	2	3	2	2	1	3
20 Józsa Endre ftm.	1	2	2	3	2	2	2	3	2	1	3
Józsa János ftm.	1	1	1	1	2	1	3	2	1	1	2
Kandray Endre	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Kovács Ferenc ftm.	1	2	2	2	1	2	1	3 ^{fm.}	1	1	2
Makovics Kálmán	2	2	3	1	3	2	2	2	1	1	3
25 Mácsai Lajos	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1	2
Mosonczky Jenő ftm.	1	2	2	2	1	1	1	2	2	1	2
Pap Ágoston	2	3	4	3	3	3	2	3	2	2	4
Paschek Viktor	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2
Petrovay István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30 Révffy Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Rigetti Hugó	2	2	2	1	3	2	2	3 ^{fm.}	2	2	3
Sata Lajos	3	3	4	4	3	3	3	4	2	2	4
Sebők Albert	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3

A tanuló neve	Hittan	Magyar	Latin	Német	Történelem	Földrajz	Számítan	Rajzoló mértan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Simó Antal ftm.	1	2	2	3	3	2	3	3	3	1	3
35 Simonffy Ferenc ism. . . .	1	3	3	3	2	2	3	3	1	2	3
Szabó Bálint	2	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3
Szabó Gábor alap. ftm. . . .	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2
Szabó Károly ftm.	1	2	2	2	2	2	2	3	1	1	2
Szegedi József ftm.	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2
40 Szieghárt László	1	2	3	1	1	2	3	2	fm.	1	3
Tóth István	2	3	3	2	3	3	2	2	1	2	3
Zombor Jenő	1	2	2	3	1	2	2	2	3	1	2

Kimaradtak: Ember Jenő, Ember Sándor, Kovács Andor.

IV. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Ágoston István	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	2
Ávéd Endre	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2
Bartos Gyula	2	3	4	3	3	3	4	3	fm.	1	4
Bálint Jenő mgt.	3	3	3	3	3	3	3	4	—	—	4
5 Benedek Géza	2	3	4	3	3	3	4	3	1	1	4
Borbáth József alap. ftm.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	2
Csiki Péter alap.ftm.	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2
Dobai Dezső ftm.	1	2	2	2	2	1	2	1	2	1	2
Gál János	1	3	3	3	2	2	2	1	2	1	3
10 Göllner Béla ftm.	2	3	3	3	1	2	3	2	2	2	3
Hajdu Endre	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Hegyí Gergely	2	4	4	4	3	3	4	2	2	2	4
Horváth Béla ev. ref. ftm.	2	2	1	3	1	2	1	3	2	1	3
Kerezi Jenő alap. ftm.	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2
15 Konrád Kálmán	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
Lönhard Miklós alap. ftm.	1	2	1	2	2	3	1	1	2	1	2
Macskásy Ernő	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1	3
Martinovits Andor	1	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3
Márton Lajos alap.ftm.	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1	2
20 Miklósy Lajos alap.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Nagy Pál	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	3
Pacchiaffó Emil ftm.	1	3	2	3	2	2	2	2	2	1	3
Pap Jenő	1	3	4	4	3	3	3	3	3	1	4
Pádár Károly ftm.	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2
25 Recuciu Valér gör. kel.	1	3	4	3	2	3	4	2	1	2	4
Soó Gáspár tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Szabó Endre	2	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3
Szabó Gyula	3	4	4	4	3	3	4	3	fm.	2	4
Szabó Nándor	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1	3
30 Szorger János	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	4
Tamás Aladár	2	3	3	3	2	2	2	3	3	1	3
Tamás Jenő	2	3	2	3	3	2	2	3	2	1	3
Ujházy Sándor	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1	2
Várteréz Jakab	1	2	3	3	2	2	3	2	1	2	3
35 Zakariás Gergely ism.	2	3	3	3	1	2	3	3	2	1	3

Kimaradtak: Ferenczy László, Orbán Balázs.

Évközben meghalt: László Gyula.

V. osztály.

A tanuló neve	Vallásán	Magyar	Latin	Görög	Görög h. val. irod.	Szabadvézi rajz	Német	Történelem	Természettud.	Számítan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Amberboy Árpád ism.	2	3	3	—	3	2	3	2	3	3	fm.	2	3
Bodó Elek ftm. . . .	1	1	2	1	—	—	1	2	2	1	1	2	2
Csató Béla öszt. . . .	1	2	3	—	2	2	2	2	2	3	1	1	3
Elczner Sánd. ftm. al.	1	2	2	—	3	1	2	2	2	2	1	1	3
5 Embery Gábor tm. . .	2	2	2	—	2	2	3	2	2	2	fm.	1	2
Fazakas István alap.	2	2	3	—	2	3	2	2	2	3	3	1	3
Ferencz Balázs	2	3	2	—	3	3	3	2	3	3	fm.	2	3
Ferencz Gyula	3	3	3	—	3	3	3	2	3	3	2	2	3
Finkér László öszt. . .	1	1	1	1	—	—	2	1	1	2	1	1	2
10 Glatz Béla	1	2	2	—	2	1	2	2	2	3	1	1	2
Gyöngyösy János ism.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	1	2	1	3
Homolay László ism.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	1	3
Imreh Gyula	2	3	3	2	—	—	3	2	3	3	3	1	3
Luckhaub Miklós	1	2	2	—	2	2	2	2	2	2	1	1	2
15 Maráth Béla ftm. . . .	1	2	2	—	2	1	2	2	2	2	fm.	1	2
Mihály János	1	2	2	2	—	—	3	1	2	3	3	2	3
Mihály Lajos alap. . . .	1	2	2	—	3	3	2	2	2	3	1	1	3
Pap Lóránt	1	3	4	—	2	2	3	2	3	3	3	1	4
Pál Gergely	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2	3
20 Péter József	2	3	3	2	—	—	3	2	2	3	1	1	3
Sándor Imre ism.	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2	2	1	3
Széles Gyula mt. ism.	2	3	3	3	—	—	3	2	3	4	—	—	4
Tamás Andor	1	2	2	—	2	1	2	2	2	3	fm.	1	2
Tankó Vilm. alap. tm.	2	2	3	2	—	—	2	2	3	3	2	2	3
25 Tarisznyás Gergely . .	2	2	2	—	2	2	2	1	1	2	fm.	1	2
Topercean Mikl. g. kel.	2	4	4	—	3	3	3	3	3	4	1	3	4
Tóth Károly alap.	2	2	3	—	3	3	2	2	3	3	2	1	3
Waitsuk Ferenc	1	2	2	—	2	1	1	2	1	2	2	1	2

Kimaradt: Gotthárd Jenő, Simu Péter.

VI. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Német	Görög	Görög h. vál. irod.	Szabadkézi rajz	Történelem	Természetrejz	Számítás	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Biró Endre ev. ref. . .	2	4	4	3	—	3	3	3	3	4	1	3	4
Csata Károly . . .	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	1	3
Csató Sándor ftm. alap.	1	2	2	2	3	—	—	2	2	3	fm.	1	3
Ferencz Bálint . . .	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	1	1	3
5 Ferencz Kálmán . . .	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	2	1	3
Fülöp István ftm. öszt.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
Ghisoiu Demeter g. kath.	2	3	3	3	3	—	—	2	2	3	1	1	3
László Árpád öszt. . .	3	4	4	3	3	—	—	2	3	4	2	1	4
Mayer János gör. kath.	3	3	2	3	2	—	—	2	2	3	2	1	3
10 Majerszky Gyula . . .	2	3	3	3	—	3	2	2	3	3	fm.	1	3
Mánya Gergely . . .	3	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	3
Nagy István tm. öszt.	1	2	2	2	—	1	2	2	2	2	1	1	2
Negruti Győző g. kath.	3	4	2	3	2	—	—	2	3	4	2	2	4
Petrovay Jenő . . .	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1	1
15 Plettel István tm. alap.	1	3	2	2	3	—	—	3	2	3	1	2	3
Pongrácz Tamás . . .	1	3	3	3	3	—	—	2	3	2	2	2	3
Reichert Pál	2	3	3	3	3	—	—	2	3	3	2	1	3
Sándor József	1	2	2	2	3	—	—	2	3	3	1	1	3
Sebestyén Móz. ftm. al.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
20 Simó László tm. alap.	1	2	2	1	3	—	—	1	2	3	3	1	3
Soó László tm.	1	1	1	2	1	—	—	1	1	2	fm.	1	2
Szabó Dénes	1	1	2	3	2	—	—	1	2	3	2	1	3
Szabó János tm. alap.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	2	fm.	1	1
Szép István	1	3	3	3	—	2	2	2	1	3	3	1	3
25 Szomesán László öszt.	2	3	3	2	—	2	2	3	3	3	1	2	3
Sztoyka Zoltán	3	3	3	3	3	—	—	3	3	4	3	2	4
Tamás Elemér	2	3	3	3	—	2	2	2	2	3	fm.	1	3
Magántanuló :													
Simó Domokos	2	3	3	3	4	—	—	3	3	3	—	—	4

Kimaradtak: Gligor Aurél gör. kath. ism., Nagy Ferenc.

Belegség miatt vizsgálatlan maradt: Vajna András.

VII. osztály.

A tanuló neve		Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görög h. vál. irod.	Szabadvézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Számítás	Torna	Magaviselet	Általános osztályoz.
	Ágotha Endre	2	3	3	—	2	3	3	2	4	3	3	2	4
	Benedek Lajos	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	1	2	3
	Czikmántori József	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1	3
	Daróczi Miklós	2	3	3	—	3	3	4	3	3	3	fm.	1	4
5	Embery Kálmán	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	2	1
	Fábián János	2	2	2	2	—	—	2	2	3	2	2	2	2
	Gaál Alajos	2	2	2	—	2	1	3	2	3	3	1	2	3
	Gál Balázs	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1	1	3
	Gaál Gedeon alap.	1	1	1	1	—	—	2	1	2	2	fm.	2	2
10	Gál László	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	1	2	3
	Gána Teodosius g. kel.	1	2	3	3	—	—	2	3	3	3	1	1	3
	Gáspár Tivadar	2	3	2	2	—	—	4	3	2	2	1	2	4
	Géher Géza	1	2	3	—	2	2	3	1	3	3	2	1	3
	Gub Márkus	2	3	4	—	3	3	4	3	4	4	3	3	4
15	György Vencel mgt. ism.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	—	—	3
	Hargita Károly	3	3	3	—	3	3	3	3	3	4	3	2	4
	Hohoiu Demeter g. kel.	1	3	3	2	—	—	2	2	3	3	1	2	3
	Jossif Lázár gör. kel.	2	2	2	2	—	—	2	2	2	1	1	1	2
	Jovián Antal	2	3	3	—	3	1	4	2	3	3	2	1	4
20	Junger Henrich mgt. izr.	1	2	2	2	—	—	3	2	2	2	—	—	2
	Katinszky Antal	2	2	2	2	—	—	3	2	4	3	2	2	4
	Katinszky József	3	3	3	—	2	1	4	2	3	3	2	2	4
	Kiss Ernő	2	3	3	2	—	—	3	2	3	3	3	2	3
	László Pál alap.	1	2	2	2	—	—	3	2	2	3	1	1	3
25	Mayer István g. kath. öszt.	2	2	2	2	—	—	3	2	3	3	1	1	3
	Medgyesi János	2	2	2	2	—	—	3	2	2	2	2	1	2
	Mekkey Jenő	1	1	2	—	1	3	3	2	3	3	1	3	3
	Pap Gyula ism.	2	3	2	2	—	—	2	2	2	3	2	1	3
	Pásku György	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2	3
30	Rieger Arthur ism. izr.	1	2	2	2	—	—	2	2	2	3	2	1	2
	Róth Jenő	3	3	2	—	3	2	3	3	2	2	3	1	3
	Salati Ferenc alap.	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	2	1	1

A tanuló neve		Vallásian	Magyar	Latin	Görög	Görög h vál. irod.	Szabdkézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Számítan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
	Sándor Albert	2	3	3	—	2	2	3	3	3	3	2	3	3
35	Sebestyén Dénes	2	2	2	2	—	—	2	1	2	3	2	1	2
	Soó Dénes	2	3	2	2	—	—	3	2	3	2	2	1	3
	Szabó Lajos	1	2	3	—	2	3	3	1	2	2	2	1	3
	Szieghárt Vendel	1	2	2	2	—	—	2	1	1	1	2	1	2
	Várterész Aladár	3	3	3	—	2	3	4	3	3	3	1	1	4
40	Várterész István	3	3	3	—	3	3	4	3	3	3	1	1	4

Kimaradt: Beke Gyula és Ember Dezső. mgnt.

Vizsgálatlan maradt: Bartos Endre.

VIII. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar	Latin	Görög	Görög h. vál. irod.	Szabadkézi rajz	Német	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Bölcsészet	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Angi István	2	2	3	—	2	2	2	2	3	3	3	fm.	1	3
Bakk István	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	2	3
Bálint József	2	3	3	—	3	2	3	3	3	2	3	1	2	3
Becze Gábor	2	3	3	—	3	3	—	—	—	—	—	fm.	2	3
5 Bodó Attila	2	2	2	2	—	—	2	2	3	3	2	2	1	3
Bodrogi Dezső	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	1	3
Bogdán István	2	2	3	2	—	—	3	2	3	2	3	1	1	3
Borsos József alap. ftm. .	1	1	2	2	—	—	1	2	2	2	2	2	1	2
Daniel Károly	2	2	3	3	—	—	3	2	3	3	2	2	1	3
10 Filipescu Hilár gör. kel. .	1	3	3	2	—	—	1	2	2	2	3	1	1	3
Flórián Gergely	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Flórián József	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	2	1	3
Gonda Tibor	1	2	3	3	—	—	2	2	3	3	3	2	2	3
Gothárd Ferenc unit.	2	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	1	2	3
15 Kovács Gergely alap.	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	1	3
Kozma György	2	2	2	2	—	—	2	1	3	3	3	2	2	3
Lakatos Menyhárt al. ftm. .	2	3	3	3	—	—	2	3	2	2	3	2	1	3
Lukács Lajos	2	3	3	2	—	—	2	3	1	2	3	2	1	3
Martini Géza	1	2	2	2	—	—	2	2	2	2	2	1	1	2
20 Márton János alap. ftm. . .	1	1	2	1	—	—	1	2	1	2	2	2	1	2
Opris Valér gör. kel.	1	3	3	—	3	3	2	3	3	2	3	2	1	3
Pap Tibor	2	3	3	—	3	1	3	3	3	3	3	1	1	3
Pálmay Sándor	1	1	2	1	—	—	1	1	2	1	1	2	1	2
Pica János gör. kel.	1	3	3	3	—	—	3	3	2	2	2	2	1	3
25 Ráduly István alap. tm. . .	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Reinhardt Mihály	2	3	3	3	—	—	2	3	3	3	3	2	1	3
Sóváry Ferenc	1	3	3	3	—	—	3	3	3	2	2	2	1	3
Szenkovits Lajos	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	3	1	3
Toró József	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	2	1	3
30 Tóth István	1	2	3	2	—	—	2	2	3	2	2	1	1	3
Ujházi László	2	3	3	3	—	—	3	3	1	1	1	fm.	1	3
Majláth László magántan. . .	2	2	2	—	2	3	2	3	3	3	2	—	—	3
Pap Domokos ism. »	2	4	3	3	—	—	3	3	3	4	3	—	—	4
Papp János »	3	3	3	—	2	2	3	3	3	2	3	—	—	3
35 Pálffy Aladár »	2	1	3	—	3	3	3	2	3	2	2	—	—	3

Kimaradt: Rettegi Géza, Vadász Antal.

VII.

Érettségi vizsgálatok.

A tanév végén megtartott érettségi vizsgálat írásbeli részének, mely V. 15, 16, 18 napjain folyt le, következő tételei voltak.

1. *Magyar nyelv és irodalomból*: A költészet és a kor hangulata az elnyomatás éveiben. Jeles: 6, jó: 7, elégséges: 15, elégtelen: 5.

2. *Latin nyelv és irodalomból*: Qu. Horatii Flacci: Epistolarum I. 2. (v. 44—71.) Jeles: 4, jó: 11, elégséges: 15, elégtelen: 3.

3. *Mennyiségtanból*: a) a -nak mely értékei mellett van ezen egyenleteknek közös gyökeik: $x^2+10x+a=0$. és $x^2+15x+2a-4=0$. Meghatározandók a közös gyökök. b) Egy háromszögben adva van egy oldal: $a = 326.6$ cm., a rajta fekvő egyik szög: $\beta = 56^\circ 48' 6''$ és a háromszög köré írható kör sugara: $r=250.4$ m. mekkorák a hiányzó oldalak, szögek és a háromszög területe? Jeles: 2, jó: 13, elégséges: 18, elégtelen: —.

A szóbeli érettségi vizsgálat *Kuncz* Elek tank. kir. főigazgató, kir. tanácsos elnöklete alatt, Gróf *Mikes* János mint az erdélyi róm. kath. Status képviselője jelenlétében tartatott meg VI. 1, 2, 3, 4. napjain. Részletes eredmény a következő:

a) Érettségi vizsg. jelentkeztek	b) Írásb. minden dolgozatát legalább elégs eredmén. elkészítette írásbeli alapján ismétlő vizsgára utasított	c) Szóbelire bocsáttattak össz. hány lett jelesen hány jól hány egyszerűen javító vizsg utasított szóli alapján ismétlő vizsgára utasított	d) a szóbelin Érettségiről végleg elutasított	e) Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása																						
				theologiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	mérnöki	építész	gépész	gazdasági	erdész	bányászati	ipari	vasuti	kereskedői	alsóbb hivatalnoki	katonai	állatorvosi							
érett				pályára készült																						
33	25	—	33	2	11	14	6	—	—	1	2	6	2	—	—	—	—	2	1	1	—	3	—	6	2	1

VIII.

Testi nevelés.

A testgyakorlás osztályonként külön csoportban történt és pedig úgy, hogy az óra 10—15 percében szabadgyakorlatokat végeztünk, a többi időt a szertornázás foglalta le. Az alsó négy osztály osztálytornázás, a felső négy osztály pedig csapattornázás szerint. Az ifjak 10—15 tagból álló csoportokban végezték az előirt szerygyakorlatokat egy-egy előtornász vezetésével. Különös súlyt helyeztünk arra, hogy a függő és a támaszgyakorlatok arányosan és a szerek lehetőleg óráról-órára váltakozzanak, hogy így a test egyenletes fejlődése a rendelkezésre álló csekély idő alatt is rendszeresen eszközöltessék.

A szabadgyakorlatok közül főleg a svéd torna-szabadgyakorlatokat végeztük óráról-órára, e mellett az I—II. osztály növendékei gyakrabban szabadkézzel, míg a felsőbb osztályok részint fa, részint vasbotokkal végeztek 4—8 ütemes gyakorlatokat. A gyakorlatban egyöntetű és ellentétes mozdulatok váltakoztak, ami a figyelmet hathatósan fokozta.

Sajnos, hogy az ifjuságnak jelentékeny százaléka mentetett fel vagy teljesen, vagy részben a tornázás alól, ennek oka kisebb-nagyobb mérvű szervi bántalom, vagy általános testi gyengeség. Felmentetett az I. oszt.-ban 1, a II. 3, a III. 4, a IV. 4, az V. 5, a VI. 4, a VII. 2 és a VIII. oszt.-ban 3. Összesen 26 növendék.

A játék. Az ifjúság a játékdélutánokat három csoportban látogatta: I—II.; III—V.; VI—VIII. osztályok csoportosításával. Az alsó osztályok tanulói saját költségükön osztályonként beszerzett 10—12 db. kis bőrlabdával és az intézet tulajdonát képező rugólabdával, a felsőbb osztályok rugó és füleslabdákkal játszottak,

A célbalövés. A nagyméltóságú honvédelmi miniszter úr rendelkezése értelmében intézetünk is kapott öt drb Manlicher-fegyvert teljes szerelvényvel és megfelelő mennyiségű lövészerrel. A céllovészetben oktatást nyertek a VII. és VIII. osztály növendékei január hótól kezdődőleg a játék délutánra szánt időben. A leglényegesebb elméleti ismeret megszerzettetése után, amely a fegyver részeinek megismerése, kezelési módja és gondozása; továbbá a lövéstan legsarkalatosabb részletei: repülési pálya, magassági és mélységi szórás, szórási négyszög és kúp, irányzék és céltávolság és a célzási mód különböző célgömbbel, a célpont áthelyezése stb. E mellett gyakoroltuk amennyire a fegyvereknek elégtelenül csekély száma megengedte, a kész-, súlyba és vállravételt helyben és mozgás közben s a katonai rendgyakorlatokat csakis szakaszban. A gyutacslövésben némelyek meglehetősen szép eredményt mutattak fel. De 60—70 növendék egységes és rendszeres kiképzése egyetlen vezető és öt fegyver mellett alig képzelhető.

Az év elején és végén megtartott erő és ügyességmérés eredményét a mellékelt táblázatok mutatják.

Intézeti tornaverseny. Az ifjúság tornavizsgálatát versennyel egybekötve június hó 13 án d. u. 3 órától kezdődőleg tartotta meg a főgimnázium játszóterén I—VII. osztály tanulóival.

Az intézeti tornaverseny a következő sorrendben folyt le.

Az I. és III. osztály szabadgyakorlatai után a hármas oszlopban felállított ifjak svéd tornagyakorlatokat végeztek, a szabadgyakorlatokat a IV—VII. osztály kombinált botgyakorlatai zárták be.

A verseny eredményei ezek:

1. A magas ugrásra jelentkezett az alsó osztályokból összesen 52 növendék, győztesnek kerültek ki: Göllner B., Várteréz Jenő (1'25); Mácsai, Makovits, Hajdó (1'20); Benedek J. és Simonfi Ferenc (1'15.) III. Szávu P. (1'25); Szabó Gyula (1'15.) II. Göllner E. (1'15) I. osztályosok. A felsőbb osztályosok közül versenyzett 11 növendék, győztesek: Sebestyén M., Ghisoiu és Biró Endre (1'55.) VI. Jossif L., Gál A.; VII. Nagy István VI. (1'50.); Luchaub Miklós.

2. Rúdugrásban kitüntek: Jossif L. és Gál L. VII. Nagy István VI. Gál A. VII.

3. Súlydobás: Biró E. VI. jobb karral 11'25. ballal 7'50;

Ganea T. VII. 10:50. bal karral 9:50; Gál Alajos VII. jobb karral 9:50; bal karral 7:10; Luchaub M. V. jobb karral 9:15; bal karral 7:38.

4. Mászás. Versenyzett 30. I. oszt. győztesek között az elsők: Lönhárt, Máthé, Orbán és Suciú 12 II. oszt. győztesek között az elsők: Szávu és Szabó Dénes. 15 III. oszt. győztesek között az elsők: Balázsi és Ilyés. 7. IV. oszt. győztesek között az elsők: Recutiú és Várteréz.

5. Síkfutás. 100*. Versenyzett: 22 I. oszt. győztesek közt az elsők: Zengliczky E., Binder és Csizsér J. 14. II. oszt. győztesek közt az elsők: Szávu P., Pap A., Jakab Dénes és Szabó Gyula. 150 lépés: 11 III. oszt. győztesek közt az első: Simonfi F., Balázsi és Makovits. 4 IV. oszt. győztesek közt az első: Göllner Béla.

6. Birkozásban kiváltak: Bloch K., János Á., Máthé, Lönhárt és Elekes I. oszt. és Petrovai J. III. oszt. növendékek.

7. A szertornázásbau ugy ügyességük, mint szép testtartásuk által kiváltak: Jossif L., Gál A., Gál L., Gáspár T., Ganea T., Hohoiu D. VII. Sebestyén Mózes, Nagy J., Biró E., Ghisoiu D. VI. Luchaub Miklós és Péter J. és Pádár Károly IV. osztályos anulók.

A jó tornászok jutalmazására adakoztak: Mikés János gróf 10 K., Perszián János ur 5 K., Barcsay Károly, Bocz Endre (1 könyv), Burger Arthur, Csillag József, Dézsi Lajos, Embery Árpád, Fazakas Gáspár, Frólich Ottó, Gáspár Balázs, Homolay Lajos, Jánosy Péter, Jánosy Béla, Kovács János, Kovácsi Jenő, Luckhaub Gyula, Macskásy Ignác dr., Major Lajos (1 K.), Márkos Endre, Mátéffy Domokos, Papp András, Pálffy Aladár (5 kötet könyv), Paschek Viktor, Sterba Ödön, Stratzinger Emil, Soó Gáspár, Szemlér Ferenc, Tamás Albert és Zonda József urak 2—2 koronát, Székely Dénes (1 könyv). Fogadják a nemes szívű adakozók hálás köszönetünket.

A begyűlt pénzből az alább felsorolt ifjak részesültek jutalmazásban: Jossif Lázár. Rákosi V. »A császárok sirja. Gaal A. Lyka K. Kis könyv a művészetről. Gál L. Nyesti P. Gr. Széchenyi István emlékkönyv. Ganea T. Kisfaludy S. összes regéi. Sebestyén M. Csiki G. Görögromai mithologia. Ghisoiu D. Gárdonyi G. Világjáró angol. Nagy István Gróf Benyovszky M. élete és

kalandjai. Sándor J. Székelyek a költők dalaiban. Luchaub M. Bársony I. A rab király szabadon. Péter J. Radó A. Firdusziból. Pádár K. Rákosi V. Egy tutaj története. Várteréz I. Bársony I. Tréfás történetek. Ágoston István. Székelyek a költők dalaiban. Csiky Péter, Imre Sándor Néphumor a magyar irodalomban. Márton L. Tábori R. Magyar vitézek Párisban. Petrovai L. Brózik K. Kolumbus Kr. Amerika fölfedezése. Benedek I. Székelyek a költők dalaiban. Makovits K. Benedek E. Testamentum és hat levél. Szabó Gábor, May K. A Rio de Laplata mentén. Józsa János, Pálffy A. Mózsibá és társai. Szávu Pál Rákosi I. A Kis Kelemen története. Márton Mózes Pálffy »Mózsibá.« Pap A. Tábori R. Délibábok. Szabó Gy. A klaszikus Ó-kor legszebb hősmondái. Göllner E., Elekes E. és János Áron Pálffy »Mózsibá.« Lönhárt Jenő és Zengliczky B. Székelyek a költők dalaiban.

X.

Jutalmak.

A jutalmi átalányból könyvjutalomban részesültek :

VII. osztály. Salati Ferenc : Madách J., Az ember tragédiája.

VI. osztály. Fülöp István : May Károly, Winnetou (3 köt.) ; Sebestyén Mózes : Madách I. Az ember tragédiája ; Petrovay Jenő László : Petiscus—Geréb, Az Olympos ; Soó László : Jakab Ödön, Szilágyi és Hajmási.

V. osztály. Finkér László : Éndródi S., A magyar költészet kincsháza.

VI. osztály. Csiki Péter : Csiky G., Görög—római mythologia.

III. osztály. Csergő Benedek : Kelemen B. Magyar-német szótár ; Petrovay István : Legendás idők legendás hőse Kossuth Lajos ; Révffy Andor : Hock J., Jézus élete.

II. osztály. Bokor Ferenc: Donászy, Tholdi Miklós; Drunek András: Donászy, Szigetvár és Eger hősei; Jakab Albert: Gaál Mózes, Hun és magyar mondák; Szeles Pál: Cooper Vadőlv.

I. osztály. Lönhárd Jenő: Benedek E., Nagy magyarok élete (3. k.); János Áron: Benedek E., Székely tündérország.

Természetrajzi gyűjteménye kiválóságáért és szorgalmas gyűjtésért *Wájsuk* Ferenc V. o. t.; Gáspár Ferenc, Hét év a tengeren c. művet kapja; *Tamás* Andor V. o. t. a rajzban tett előmeneteleért, András József csikrákosi s. lelkész ur adományakép Tompa M. összes költeményeit (4 k.).

A tanuló ifjak szorgalmának méltatásául a következő alapítványi kamatok és egyéb, jótévkök által felajánlott jutalmak osztattak ki:

A Simó-féle alapítvány 4 kor. kamatja Szabó. János VI. o. tanulóknak íteltetett oda.

A Daniel Gáborné, plankensteini »Br. Rauber Mária-féle alapítvány 16 kor. kamatját János Áron I. o. tanuló nyerte el.

Az 1869-ben érettségít tettek és 1894-ben jubiláltak alapítványának 8 korona kamatját, az alapítók inteniójának megfelelőleg Fülöp István VI. o. t. nyerte el, mint természettudományi jutalmat.

Az udvarhelymegyei takarékpénztár 50 koronát szavazott meg jelesebb udvarhelymegyei tanulók jutalmazására. Ebből 10—10 koronát nyertek: Csiki Péter IV., Kovács Ferenc, Dobai Tibor, Józsa János III. és Márton Mózes II. o. t.

A »Székely-Egyesület« igazgatóságának 2 drb. 20—20 kor. ösztöndíját Salati Ferenc VII. és Borbáth József IV. o. t. nyerték el.

Erdélyi István alapítványának 8 kor. kamatját Sebestyén Mózes VI. o. t. kapta, a magyar irodalomban kifejtett előmeneteleért.

A Farczády Lajos-féle alapítvány kamataiból 20—20 kor. Elzner Sándor V. és Gaál Alajos VII. o. t. íteltetett oda; előbbinek a zenében, utóbbinak a rajzban felmutatott előmeneteleért.

A Bálint Gábor alapítványának 8 kor. kamatját Bokor Ferenc II. o. t. nyerte el.

A Gyertyánffy-féle alapítvány kamatját, 1 drb. 10 kor. aranyat, József Lázár VII. o. t. nyerte el a tornában felmutatott előmeneteleért.

Persián János úr 10 kor. jutalma Tarisznyás Gergely V. és Dobai Dezső IV. o. t. adatott természetrajzi kiváló gyűjtésért.

Gáspár István bucsateleki lelkész úr 10 kor. jutalmat ajánlott fel, mely Mosonczky Jenő III. o. t. adatott.

Dobay Károly tiszapolgári lelkész úr 10 kor. jutalmat adományozott egy jó igyekezetű székely ifju jutalmazására; ez Benedek János III. o. t. adatott.

Az Agrár Takarékpénztár 25 kor. jutalmából 10—10 kor. Jakab Albert és Szeles Pál II. 5 kor., Kerezsi Jenő IV. o. tanulóknak adatott.

Szabó Antal kántortanító úr 100 kor. alapítványának 4 kor. kamatja Ágoston István IV. o. t. íteltetett.

Szentpéteri Gergely és N. N. 10 kor. jutalmat adományoztak, ez Szeles Pál II. o. tanulóknak adományoztatott a latinnyelvből tett előhaladásáért.

A vallástanból Szabó János hittanár adományából nagy szorgalom és példás magaviseletért Dénes János II. o. és Márton Mózes II. o. tanulók az ujszövetségi szentírást kapják jutalmul.

A nagyméltóságú vallás és közokt. miniszter ur adományából: Fülöp I. VI. o. t. Endrődy S. A magyar költészet kincsesháza és Révffy A. III. o. t. Sebők I. Öt világrészen keresztül c. műveket nyerték jutalmul.

Tamás István székelyszentkirályi plebános ur által felajánlott 10 kor. Nagy István VI. o. tanulóknak adatott. Fogadják mindazok, kik az intézet iránt tanusított érdeklődésüknek tanujelét adták, a tanári kar hálás köszönetét.

XI.

A rendes és magántanulókra vonatkozó statisztikai adatok.

A tanulók között	v o l t	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen	
		osztályban									
a) A tanulók (nyilvános és magántanulók osztályonként)	Felvétetett az egész év folyamán	57	53	45	38	30	31	42	37	333	
	Vizsgálatot tett	52	51	42	35	28	28	39	35	310	
	Vizsgálatot tett magánt. száma	—	1	—	1	1	1	2	4	10	
	A vizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül ism. volt	8	5	6	2	5	—	3	1	30	
	A vizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül a görögnyelv helyett választott tárgyakat tanulta	—	—	—	—	21	11	19	10	61	
	A vizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül	egész tandij fizető volt :									
		41	32	31	24	21	20	35	31	235	
		a tandij fizetése alól egészen felmentetett :									
		—	2	1	1	2	5	1	1	13	
		részben felmentetett									
	11	17	10	10	5	3	3	3	62		
	Mekkora volt az intézetnél a tandij? 40 kor.										
	Mekkora volt az intézetnél a felvételi díj? 10 kor.										

A tanulók között	v o l t	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
		osztályban								
b) Vallásra nézve	Róm. kath.	48	48	41	33	27	24	32	29	282
	Gör. kath.	1	1	—	—	1	3	1	—	7
	Gör. kel. (román)	2	1	—	1	—	—	3	3	10
	Ev. ref.	—	1	—	1	—	1	1	—	4
	Ág. hitv. ev.	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Unitárius	—	—	1	—	—	—	—	3	4
	Izraelita	—	—	—	—	—	—	2	—	2
	Összesen :	52	51	42	35	28	28	39	35	310
c) Anyanyelv-re nézve	Magyar	49	49	42	34	26	25	35	32	292
	Román	3	2	—	1	1	3	4	3	17
	Német	—	—	—	—	1	—	—	—	1
	Összesen :	52	51	42	35	28	28	39	35	310
d) Nyelvismertetre nézve	Csak magyarul beszél	48	49	39	34	23	23	33	31	280
	Magyarul és németül	1	—	3	—	4	1	—	—	9
	Magyarul és románul	3	2	—	1	1	4	3	3	17
	Magyarul, németül és románul	—	—	—	—	—	—	3	1	4
	Összesen :	52	51	42	35	28	28	39	35	310
e) A szülők polgári állására nézve	1. Őstermelő	—	—	—	—	—	2	1	—	3
	a) Önálló nagybirt. és bérlő	—	—	—	—	—	2	1	—	3
	b) Önálló kisbirtokos és bérlő	8	21	12	6	7	5	10	9	78
	c) Alkalmazott	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	2. Iparos	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) Önálló nagyiparos	1	—	—	—	—	—	1	—	2
	b) Önálló kisiparos	15	10	3	8	3	4	7	4	54
	c) Alkalmazott	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	3. Kereskedő és vállalkozó	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a) Önálló nagykereskedő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Önálló kiskereskedő, szatócs	4	4	2	3	1	1	4	5	24	

b—m) csak a vizsgálatot tett nyilvános- és magántanulók, illetve csak a nyilvános tanulókra nézve, pl. a mulasztásoknál és viseletnél számíttatnak. Az illetőségnél a szülők vagy gyámok lakóhelye mértékadó. Egy hétig a betegség könnyű, ha annak természetéből a megállapítás egyébként nem lehetséges. Az ünnepi mulasztások nem számíttatnak.

A tanulók között	v o l t	osztályban								Összesen
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
g) Illetőségre nézve	Marostorda m.	—	—	3	—	1	—	1	1	6
	Nagyküküllő m.	4	4	4	1	1	1	2	2	19
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun m.	2	1	1	—	—	1	2	1	8
	Pozsony m.	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Szeben m.	—	—	—	1	2	1	1	1	6
	Szolnokdoboka m.	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Tordaaranyos m.	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Temes m.	—	—	—	1	1	—	—	—	2
	Udvarhelymegye	8	16	11	15	4	8	4	8	74
	Összesen :	52	51	42	35	28	28	39	35	310
h) Egészségi állapotra nézve	Könnyű betegségi eset	46	26	65	35	46	56	134	125	533
	Súlyos betegségi eset	3	4	3	8	1	4	6	3	31
	Járványos betegségi eset	—	3	—	3	—	—	2	—	8
	Halállal végződő	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	Összesen :	49	33	68	47	47	60	142	128	573
i) Magaviselethe nézve	Jó	37	42	30	27	19	21	20	25	221
	Szabályszerű	14	8	12	7	7	5	14	6	73
	Kevésbé szabályszerű	1	—	—	—	1	1	3	—	6
	Rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen :	52	50	42	34	27	27	37	31	300
j) Fegyelmi esetek száma	Igazgatói megróvásban részesült	6	—	—	—	1	—	3	3	13
	Tanárkari megróvásb. részesült	—	—	—	—	2	—	—	—	2
	Tanács folytán eltávolított	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kizáratott	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen :	6	—	—	—	3	—	3	3	15	

A tanulók között	v o l t	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
		osztályban								
k) Munkásságra nézve	Igazolt mulasztott órák száma	1388	1256	937	1536	658	960	1349	1328	9412
	Igazolatlanul mul. órák száma	58	1	5	2	19	15	37	23	160
	Összesen:	1446	1257	942	1538	677	975	1386	1351	9460
	Hány tanuló nem mulasztott .	11	16	10	3	3	2	1	—	46
	Hány tanuló mul. igazolatlanul	17	1	3	2	3	1	5	10	42
l) Tankötelezettség szerint a 15-ik életévig bezárólag	1. Vallás szerint :									
	Római katolikus	48	48	34	29	14	2	—	—	175
	Görög katolikus	1	1	—	1	—	—	—	—	3
	Görög keleti (román)	2	1	—	—	—	—	—	—	3
	Evangélikus református	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Unitárius	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Ágostai hitv. evangélikus	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Izraelita	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Összesen :	52	51	35	30	14	2	—	—	184
	2. Anyanyelvre nézve :									
	Magyar	49	49	35	30	13	2	—	—	178
	Német	—	—	—	—	1	—	—	—	1
	Román	3	2	—	—	—	—	—	—	5
	Összesen :	52	51	35	30	14	2	—	—	184
3. Illetőségre nézve :										
Székelyudvarhely városi	27	15	11	11	7	2	—	—	73	
Udvarhelymegyei	8	16	9	12	1	—	—	—	46	
Egyéb	17	20	15	7	6	—	—	—	65	
Összesen :	52	51	35	30	14	2	—	—	184	

A tanulásban tett előmenetel.

Tantárgyak	I. osztály					II. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	18	22	12	—	2	24	17	9	—	1
Magyar nyelv	3	21	26	2	2	10	18	18	5	—
Latin nyelv	5	11	27	9	2	7	17	17	10	—
Földrajz	3	15	27	7	2	5	14	27	5	—
Természetrájz	6	24	21	1	2	6	23	22	—	—
Számтан	6	17	18	11	2	8	16	22	5	—
Rajzóló mértan	3	15	31	3	2	6	14	29	2	—
Szépírás	19	24	9	—	2	17	13	19	1	1
Torna	13	25	3	—	3	20	18	10	2	1

Tantárgyak	III. osztály					IV. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	18	20	4	—	—	18	14	3	—	—
Magyar nyelv	7	16	19	—	—	6	7	20	2	—
Latin nyelv	5	13	17	7	—	4	7	21	3	—
Német nyelv	10	11	7	4	—	7	7	15	6	—
Történelem	10	14	18	—	—	8	17	10	—	—
Földrajz	7	20	14	1	—	—	—	—	—	—
Természetrájz	—	—	—	—	—	3	17	15	—	—
Mennyiségtan	6	15	14	7	—	4	13	12	6	—
Rajzóló mértan	3	16	22	1	—	5	15	14	1	—
Torna	14	16	8	—	4	10	16	6	—	2

Tantárgyak	V. osztály					VI. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	12	15	1	—	—	13	10	5	—	—
Magyar nyelv	2	14	11	1	—	6	4	16	2	—
Latin nyelv	1	12	13	2	—	5	7	14	2	—
Görög nyelv	2	4	1	—	—	4	3	9	1	—
Görög pótló irodalom	—	11	10	—	—	2	4	5	—	—
Görög pótló rajz . . .	5	6	10	—	—	—	9	2	—	—
Német nyelv	2	12	14	—	—	5	6	17	—	—
Történelem	4	18	6	—	—	7	14	7	—	—
Természetrajz	3	12	13	—	—	6	9	13	—	—
Mennyiségtan	2	7	17	2	—	3	4	17	4	—
Torna	10	7	4	—	7	9	10	3	—	5

Tantárgyak	VII. osztály					VIII. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	12	18	9	—	1	11	23	1	—	—
Magyar nyelv	4	14	21	—	1	5	9	20	1	—
Latin nyelv	3	16	19	1	1	1	7	27	—	—
Görög nyelv	3	15	3	—	—	3	8	14	—	—
Görög pótló irodalom .	1	7	10	—	1	—	3	7	—	—
Görög pótló rajz . . .	3	4	11	—	1	1	4	5	—	—
Német nyelv	1	9	21	8	1	5	11	19	—	—
Történelem	7	18	14	—	1	3	13	19	—	—
Természettan	3	11	22	3	1	3	14	17	1	—
Mennyiségtan	3	9	25	2	1	4	6	25	—	—
Bölcséleti előtan . . .	—	—	—	—	—	3	10	22	—	—
Torna	13	17	5	—	5	8	18	2	—	7

A tanulásban tett előmenetel fokozat szerint.

R e n d e s t a n t á r g y a k a t v é v e																	
Osztályonként	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.		összesen
	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	
Minden tárgyból jeles	2	3·85	4	7·84	2	4·76	—	0·00	—	0·00	3	10·72	—	0·00	1	2·85	12
Minden tárgyból leg- alább jó	8	15·38	10	19·61	8	19·05	10	28·57	6	21·43	3	10·72	10	25·64	4	11·44	59
Minden tárgyból lega- alább elégséges	27	51·92	24	47·06	22	52·38	17	48·57	19	67·86	17	60·70	19	48·72	29	82·86	174
Egy tárgyból elégtelen	8	15·38	3	5·88	5	11·91	2	5·71	2	7·14	2	7·14	9	23·08	—	—	31
Két tárgyból elégtelen	2	3·85	8	15·69	1	2·38	4	11·44	—	0·00	1	3·58	—	0·00	1	2·85	17
Több tárgyból elég- telen	5	9·62	2	3·92	4	9·52	2	5·71	1	3·57	2	7·14	1	2·56	—	—	17
Összesen	52	100·00	51	100·00	42	100·00	35	100·00	28	100·00	28	100·00	39	100·00	35	100·00	310

O s z t á l y o n k é n t

A tanulók előmenetele	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		VIII.		Szám szerint összesen
	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	szám szerint	% szerint	
A tanulók száma . . .	52	100 00	51	100 00	42	100 00	35	100 00	28	100 00	28	100 00	39	100 00	35	100 00	310
Felsőbb osztályba léphet	57	71.16	39	76.47	32	76.18	27	77.14	25	89.29	23	82.14	29	74.36	34	97.15	246
Javítóvizsgátot tehet .	8	15.38	3	5.88	5	11.91	2	5.71	2	7.14	2	7.14	9	23.08	—	—	31
Osztályismételésre utasítatik	7	13.96	9	17.65	5	11.91	6	17.15	1	3.57	3	10.72	1	2.56	1	2.85	33
Nem ismétélhet	1	1.92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1

XII.

A jövő tanév kezdetéről.

Az 1907—1908. tanévi magán-, pót- és javító vizsgálatok folyó évi augusztus 30 és 31-ik napjain délelőtti 8—12 óráig fognak eszközöltetni. A beiratások szeptember 2., 3. és 4. napjain történnek 8—12 óráig és délután 2—5 óráig. *És pedig szeptember 2. és 3. napján csak helybeli és udvarhelymegyei tanulók vétetnek fel, továbbá olyanok, kik a finevelő intézetben alapítványosok, szeptember 4-én más megyebeliek is vétetnek fel, kik ezelőtt más tanintézetben tanultak, míg az egyes osztályok térfogata az elhelyezést megengedi.* Szeptember 5-én ünnepélyes »Veni Sancte«, a törvények felolvasása s ezzel az új tanév megnyitása.

A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény *keresztlevél*, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. *Keresztlevél* stb. a nmélt. miniszteriumnak 1883. évi 4014. sz. a. kelt rendelete alapján minden *először beiktatandó* tanulótól okvetlenül megkövetelendő. A beiratásnál továbbá köteles minden tanuló *ujraoltási bizonyítványt* is bemutatni. Tizenkét évnél idősebb fiu felvétele felett a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére megköveteltetik, hogy a népiskola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon. A felvételi vizsgálatnak minden a népiskolából a gimnáziumba lépő tanuló alája vettetik, ha bizonyítványt nem mutat föl.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztálynak sikeres végzésétől függ és vagy arról tanuskodó nyilvános iskolai *okmányok (bizonyítványok és értesítő)*, vagy ezek hiányában külön *vizsgálat alapján* történik.

A két tantárgyból elégtelen tanjeggyel nyert tanuló a vizsgálat ismételhete és javíthatása végeit a felsőbb tanhatósághoz

folyamodhatik: a kellőleg felszerelt bélyeges folyamodvány okvetlenül az intézet igazgatóságához legfőbb július hó 3-ig nyújtandó be.

Három vagy több tantárgyból elégtelen előmenetelt tanúsított tanuló nem folyamodhatván, az osztály ismétlésre utasítatik.

Minden tanuló első felvételre személyesen és atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni; — az illem pedig magával hozza, hogy a szülő gyermekét személyesen vezesse azon tanárokhoz, kikre annak nevelés-oktatását bizza. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiok felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletet és a nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésökre bizott tanulókra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassák. *A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatónál; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Egyébiránt a szülők gyermekeiket csak az igazgatóság által kijelölt egészséges szállásokon helyezhetik el, különben a gyermekük felvételére nem számíthatnak.*

Tandíj-szabályzat.

Az államilag segélyezett székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumra vonatkozólag:

1. minden tanuló tartozik fizetni évenként:
  - a) 2 korona beiratási díjat;
  - b) 1 koronát az ifjusági könyvtárra;
  - c) 1 koronát a tanévvégi iskolai értesítő nyomtatási költségeire;
  - d) az orsz. tanári nyugdíj és gyámalap javára 6 koronát.
2. A szoros értelemben vett tandíj a kath. vallású tanulókra 40 korona, a nem kath. vallású tanulókra 60 korona.
3. Az 1. pont alatt felsorolt díjakat tartozik minden tanuló

kivétel nélkül a beírás alkalmával előzetesen befizetni; azok befizetési kötelezettsége alól senki sem mentetik fel.

A 2. pont alatt említett *tandij fizetésének kötelezettsége alól részben vagy egészben fölmentés adatik azoknak, akik kérik.*

4. Azonban tandijmentesség csakis jóviseletű, jó tanuló s szegény vagyoni viszonyok között levő ifjunak adatik.

Ehhez képest a kéréshez csatolandó az illetőnek:

a) iskolai bizonyítványa a megelőző tanévről, amely szerint erkölcsi viselete legalább szabályszerű volt és az egyes tantárgyak közül legfeljebb csak kettőből volt elégséges tanjegye a többiből pedig jeles és jó;

b) a szülők vagyontalanságáról szóló bizonyítvány az illetékes politikai hatóságtól (láttamozva az illető helység lelkésze által).

A ki igazolja, hogy egyidőben három fia jár közép- vagy felsőbb iskolába (gimnázium, reáliskola, akadémia, egyetem, műegyetem) s ha az illető tanuló előmenetele megfelel az előbbi a) pontban foglalt követelménynek, a tandij felének fizetésétől felmenthető egyszerű kérelmére, még ha nem is egészen szegény.

5. A tandijmentesség mindenkor csakis egy évre adatik.

6. A tandijmentességi kérések minden *tanév elején legkésőbb szeptember hó 15-ig a főgimnázium igazgatóságához adandók be.*

Az igazgató csakis oly kéréseket fogadhat el, amelyek kellően felszerelve a 4. pont alatt kívánt feltételeknek megfelelnek.

Az igazgató a beérkezett kéréseket szeptember hónapban a tanári testület elé terjeszti, amely azokat még abban a hónapban tartandó értekezleten tárgyalás alá veszi s mindenik teljesíthetősége felől lelkiismeretes véleményt mond s azt jegyzőkönyvre veszi. Az igazgató tartozik az összes iratokat október 1-ig a főtanhatósághoz fölterjeszteni, hogy azok ügyében az igazgatótanács október havi rendes ülésében végleg határozhasson.

Fel nem szerelt avagy későbbben beadott kérések figyelembe nem vétetnek.

7. Az I. félév végén tandijmentességüket elvesztik mindazok kik elégtelen osztályzatot kaptak úgy, mint azok is, kiknek a rendes tantárgyak felénél többől van elégséges osztályzatuk, vagy az erkölcsi viseletből a szabályszerűnél rosszabb jegyet kaptak.

8. A tandij fizethető egyszerre, vagy két részben is, de

március 25-ig mulhatatlanul az egész tandíj befizetendő. A kik a jelzett határidőig a tandíjat be nem fizették sem annak befizelési kötelezettsége alól felmentést nem nyertek, a tanulók sorából tör- lendők.

A tandíjnak kellő időben való *be nem fizetése miatt kiuta- sitott tanulókat a kiutasítás után 8 napon belül az igazgató, azontul pedig az igazgatótanács veheti vissza kellően megokolt folyamodás alapján a tandíjnak utólagos befizetése esetén.*

9. A tandíj pontos beszedéseért az igazgató felelős, aki azt köteles az illető alapokba való beszállítás végett felerészben min- dig december hó 31-ig, felerészben pedig június 30-ig, a főtan- hatósághoz számadás kötelezettsége mellett beküldeni.

A tandíj kezeléseért az igazgatót (vagy tandíj kezelésével megbízott tanárt) a szoros értelemben vett tandíjból 3% jutalom- díj illeti meg.

10. Ezen szabályzat az iskolai értesítőben közzéteendő.

Figyelmeztetés.

1. *Görögnyelv pótlását célzó intézkedések.* Az 1900. évi XXX. törvénycikk az 1983-ik XXX. törvénycikket olykép módosította, hogy az V. osztályba lépő tanuló választhatja a görögöt vagy az ezt helyettesítő irodalmi tanulmányt és rajzot.

Olyan tanulóknak, kik hittudományi pályára készülnek vagy a tudományegyetem nyelvészeti, bölcsészeti, vagy történelmi szak- osztályait akarják látogatni, a görögnyelvre szükségük van; olyan tanulók, kik az előbb említett irányt nem választják, görögnyelv nélkül is boldogulnak s haladhatnak a felsőbb tanulmányoknál is.

A választásnál kiemelendő ok lehet az is, hogy a tanuló mennyire erős a nyelvekben, van-e érzéke és hajlama nyelvtanu- láshoz; ha gyenge a nyelvekben, különösen a latinban s nincs hajlama a nyelvtanuláshoz, akkor célszerű a görögnyelv helyett az azt helyettesítő tárgyakat választani. Megjegyzendő még, hogy később is lehet az irányt változtatni — görög helyett irodalmi tanulmányt venni vagy megfordítva — irodalmi tanulmány helyett görögöt tanulni, ha az eltelt időre eső tananyagból képes az illető a pótvizsgát sikerrel letenni.

2. Azon tanulók, kik finevelő intézeti alapítványokért akarnak pályázni, *folyamodványaikat keresztlevéllel, iskolai-, orvosi, szegénységi és ujraolási bizonyítvánnyal felszerelve*, legkésőbb július hó 4-ig a főgimnázium igazgatóságánál benyújthatják, de az illetékes lelkeszi hivatal utján is folyamodhatnak.

3. A bizonyítványok nyilvános okmányok lévén, melyek az élet különböző körülményei között elkerülhetetlen szükségések, azoknak gondos megőrzése és tisztán fentartása különösen a *szülőknek és gyámoknak* figyelmébe ajánlatik, miután a rendes iskolai bizonyítványok »*másodlatait*« (duplikata) csak az eredetiek elvesztét okadatoltan kimutató folyamodványra állíthatja ki az igazgatóság; a mi rendesen több időt vesz igénybe és költséggel jár. E szigor és megszorítás visszaélések elhárítására történik. Ez okból igen ajánlatos eredeti bizonyítványokat kézből ki nem adni, hanem hivatalos másodlatokat (copia) eszközöltetni, a kir. közjegyzőség utján hitelesíteni s ezeket netaláni folyamodványokhoz melléketül csatolni.

4. Kérjük a t. c. szülőket vagy gyámokat, hogy gyermekeik vagy gyámfiaik szemét, ha netalán szembetegségben volnának, a nagy szünet alatt orvosilag kezeltessék; ellenkező esetben nem fognak felvételni az intézetbe.

5. A torna tanulása alól való felmentés mindig csak egy évre szól, az olyan tanuló, ki a torna alól magát mentesíteni akarja, szeptember hó 10-ig tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

TARTALOM:

	Lap.
I. Adatok a főgimnázium történetéhez	3
II. A főgimnázium igazgatóságának kezelése alatt álló alapítványok és alapok kimutatása	16
III. Az intézet felszerelése	21
IV. A rendes tárgyak tanagyaga	26
V. Tanórák rendje	48
VI. Tanári kar	52
VII. Az ifjúság érdemsorozata	57
VIII. Érettségi vizsgálatok	69
IX. Testi nevelés	70
X. Jutalmak	73
XI. Statisztikai adatok	76
XII. A jövő tanév kezdetéről	85
